

Jaarverslag 2023

Open Deur vzw – Porte Ouverte asbl

Kogelstraat 30 te 1000 Brussel

porte-ouverte@open-deur.be

Ondernemingsnr: 0413591766

<https://open-deur.be>

BE61973466141517

T02/513.01.08

RPR Brussel

GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

Inhoud

Inleiding	5
Voorstelling van het onthaaltehuis	6
Het publiek	6
Historiek	6
Infrastructuur	7
Het team	7
Werking en methodologie	8
Onthaal en werking	8
Teamvergadering en supervisie	10
Werkmethode	11
Psycho-sociale begeleiding	11
Nachtpermanentie	12
Animaties en activiteiten voor de bewoners	13
Huisvestingsatelier	13
Sportactiviteiten	14
Massage	14
Relaxatiesessies en Yoga	15
Gezond vieruurtje	16
Groene Vingers	16
Article 27	18
Praatgroepen	18
Activiteiten met Hobo	19
De socialiseringswandelingen	19
Voorstelling van de kinderwerking	21
Statistische gegevens	28
Gegevens over de onthaalde vrouwen	28
Nabegeleiding	42
Gegevens over de kinderen	48
Travail des pères	53
L'extention de la capacité de l'hébergement	56
De samenwerking met de OCMW's	57
De kinderopvang in Brussel	58
La permanence de nuit à travers le temps	60
Bezoeken, supervisie, vergaderingen en vormingen	63
Het team-De Raad van Bestuur	66
Subsidies	68
Lijst van organisaties	69

Inleiding

2023

Het jaar 2023 begon bij Open Deur met de werken voor ons uitbreidingsproject. Eind 2022 kregen we de goedkeuring van COCOM om onze capaciteit voor opvang te verhogen van 22 naar 30 bedden. Dit project werd ondersteund door het bestuur en het team tijdens teamvergaderingen. Het werd dit jaar gerealiseerd door middel van werkzaamheden en nieuwe inrichtingen. Hier is een artikel aan gewijd.

Zoals elk jaar geven we een algemene voorstelling van Open Deur. U vindt er onder andere een korte historische schets van de oprichting van het opvanghuis en belangrijke data, alsook de nieuwe indeling van de gebouwen na de uitbreiding en de samenstelling van het team. De methodologische aanpak van ons begeleidingswerk met een alomvattende en op maat gemaakte benadering voor volwassenen en kinderen wordt ook besproken.

Opvang bij Open Deur beperkt zich niet tot psycho-sociale begeleiding. We bieden ook animaties en activiteiten aan, zowel voor volwassenen als voor kinderen. Voor de kinderen hebben we binnen het huis een uitgebreid psycho-sociaal begeleidingsprogramma ontwikkeld, met onder andere kinderactiviteiten, ouderondersteuning, etc. We hebben het project 'Groene vingers' opgezet, bieden animaties aan, houden groepsgesprekken, organiseren sociale uitstappen en meer. Hierover wordt uitgebreid verteld in het jaarverslag. U vindt ook cijfers over het huisvestingsatelier dat we organiseren om het vertrek uit Open Deur voor te bereiden. We hebben een artikel toegevoegd over nabegeleiding, dat integraal deel uitmaakt van ons aanbod voor mensen die het opvanghuis verlaten.

We hebben nagedacht over de rol van vaders binnen het huis, waar een deel van het jaarverslag aan is gewijd. We bespreken ook thema's die dit jaar zijn opgevallen, zoals de moeilijkheden die we ondervonden met bepaalde OCMW's en de problemen met de tijdelijke opvang. U vindt ook een artikel over de ervaringen van een nachtpermanentiwerker bij Open Deur.

Iram Chaudhary

Voorstelling van het onthaaltehuis

Het publiek

Ons onthaaltehuis vangt vrouwen op die al dan niet vergezeld zijn van hun kinderen en die tijdelijk niet meer in staat zijn om op een zelfstandige manier te leven, hetzij door het verlies van hun woning hetzij door omstandigheden en diverse problemen waardoor ze hun huis hebben moeten verlaten.

Dit zonder onderscheid op basis van politieke, filosofische of godsdienstige overtuigingen, culturele of raciale kenmerken, noch op basis van seksuele geaardheid.

Historiek

De geschiedenis van Open Deur begint in 1967. In de Kogelstraat heeft pater Gielen een ambulante sociale dienst opgericht die regelmatig de vraag krijgt voor onderdak. Hij creëert daarom een opvangcentrum voor vrouwen en kinderen ‘**Open Deur**’ in de Kogelstraat 30-32 en één voor alleenstaande mannen ‘**Albatros**’ in de Washuisstraat. Vanaf 1973 wordt Open Deur een vzw en daarop volgt een erkenning¹ van het Ministerie van Volksgezondheid. Het onthaaltehuis wordt erkend voor 15 bedden en er is een financiële tussenkomst voor het loon van 3,5 personeelsleden en 120 frank (3 euro) per dag, per opgenomen persoon.

Bij de staatshervorming in 1990 kiest Open Deur als bicommunautaire instelling voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en valt onder een nieuwe erkenning² met 6 personeelsleden, waaronder een kinderwerkster en werkingskosten. Ondertussen is het beddenaantal opgetrokken tot 22 personen, komt er een kinderlokaal bij en wordt ook nummer 34 in de Kogelstraat in gebruik genomen.

Eveneens inhoudelijk worden er nieuwe accenten gelegd, onder andere meer aandacht voor de kinderen en werken met de vaders van de opgenomen kinderen.

Open Deur was bovendien ook actief in de bredere sector van dak- en thuislozen. Op de eerste plaats in de koepelorganisaties **AMA** en **Thuislozenzorg Vlaanderen** maar ze ligt ook mee aan de basis van de oprichting van de **Bicofederatie**.

Omwille van de nood aan goede- en betaalbare woningen wordt “**Iris**” (1981) opgericht, één van de eerste sociale verhuurkantoren in Brussel. Open Deur is ook mede-oprichter van de dienst begeleid wonen **De Schutting** in 1988.

De invulling van een zinvolle dagbezigheid is ook altijd een bekommernis geweest, vandaar dat we van bij het ontstaan van het dagcentrum **Hobo** (in 1992) betrokken waren en omwille van de nood aan meer plaatsen, kwam er in 2000 ook een nieuw onthaaltehuis voor vrouwen en kinderen: **Talita**.

Onze aandacht is steeds uitgegaan naar kwalitatieve verbeteringen op lange termijn en samen met Talita hebben we sinds een paar jaar een nieuwe dienst begeleid wonen uitgebouwd: **Aprèstoe**.

¹ KB van 10 april 1952 “voor de zedelijke aanpassing van jonge vrouwen”

² Toepassingsbesluiten van januari 2004 met de specifieke erkenning en subsidiëring van onthaaltehuizen voor vrouwen en kinderen

De recente toepassingsbesluiten van 9/05/2019 voorzien een nieuw wetgevend kader en bijkomende subsidies voor nachtpermanentie, logistiek personeel en nabegeleiding. In 2023 hebben we onze capaciteit verhoogd van 22 naar 30 bedden. Het aangrenzende huis nummer 36 is toegevoegd aan het bestaande onthaaltehuis.

Infrastructuur

Het onthaaltehuis bestaat uit vier gerenoveerde huizen die onderling verbonden zijn en elk drie verdiepingen tellen.

De kamers bevinden zich op de verdiepingen. Er is geen lift. Daardoor is het huis niet aangepast aan de noden van minder mobiele mensen.

Het gelijkvloers bestaat vooral uit de gemeenschappelijke ruimtes: een grote leefruimte waar er wordt gegeten met een computerhoek, een salon met televisie, een keuken, een speelruimte voor de kinderen, een binnenkoer met een tafel en stoelen, en een wasplaats.

Op de verdiepingen bevinden zich 22 individuele kamers. Elke onthaalde vrouw heeft op die manier haar eigen kamer. Grotere gezinnen kunnen gebruikmaken van meerdere kamers die onderling verbonden zijn. De meeste kamers hebben een wastafel met koud water. Er zijn ook twee badkamers met een ligbad, zes doucheruimtes en negen toiletten. In elke kamer staat minstens een bed, een kleerkast, een ladekast, een tafel en een stoel en is er de mogelijkheid om een kinderbed toe te voegen.

Het personeel beschikt op de eerste verdieping over twee grote bureaus waar het onthaal en de permanenties plaatsvinden. Er zijn nog twee andere bureaus voor het personeel dat de kinderwerking verzorgt. De klusjesman beschikt over een atelier. Er is ook een voorraadkamer waar een voorraad aan voedsel, onderhoudsproducten en linnen opgeslagen worden. Tot slot is er een ruimte op het gelijkvloers van het huisnummer 34 met een eigen ingang. Deze wordt gebruikt als bureau voor de contacten met de vaders en als ontmoetingsruimte. We hebben recent een animatieruimte ingericht voor de vrouwen en de kinderen.

Zowel in de gemeenschappelijke ruimtes als in de kamers en bureaus wordt er veel aandacht geschonken aan de inrichting om zo een aangenaam kader te bieden en een gezellige sfeer.

Het team

In 2019 bestond het team uit een directrice, zes voltijds equivalenten sociaal werkers, drie voltijds equivalenten van het **Maribel-fonds** en een voltijds arbeider met GESCO-statuuut. Vanaf 2020 kon het team versterkt worden door een halftijdse medewerker om de opdracht van de begeleiding van naverblijf te garanderen, een halftijdse medewerker voor administratief werk en een halftijdse medewerker voor onderhoudswerk. Deze laatste medewerker staat in voor de organisatie van de voorraad en de grote boodschappen, de netheid van de bureaus en het onderhoud van specifieke lokalen.

In 2020 hebben we ook de keuze kunnen maken om een fysieke aanwezigheid te verzekeren tijdens de nacht door hiervoor mensen aan te werven.

Zoals hierboven reeds vermeld, hebben deze veranderingen het bestaande team versterkt, dat reeds zijn specifieke invalshoeken had:

- Twee sociaal werkers die de kinderwerking verzorgen.
- Eén deeltijds sociaal werker die met de vaders werkt.

- Eén arbeider die instaat voor het onderhoud van het huis. Hij voert werken uit die het huis in goede staat houden en biedt hulp wanneer één van de opgevangen vrouwen verhuist.

De capaciteitsverhoging in 2023 zorgde ervoor dat ons personeelskader van **GGC** kon versterkt worden op basis van de personeelsnormen van de ordonnantie van 2018. Zo konden we van 6 naar 6 en ½ voltijdse equivalenten gaan, een voltijdse administratief medewerker, een voltijdse nabegleiding en voltijdse onderhoudswerker.

Dit jaarverslag weerspiegelt de werking van het team. Binnen het kader van Open Deur werkt elk teamlid met zijn achtergrond en met zijn persoonlijke stijl. Verschillende origines binnen het team dragen ertoe bij om gewoontes en geloofsovertuigingen van sommige vrouwen beter te contextualiseren en te begrijpen.

Er worden ook meerdere talen gesproken binnen het team, wat een voordeel is. Wij begeleiden vrouwen die weinig of geen Frans en/of Nederlands begrijpen, maar die zich uitdrukken in het Engels, Arabisch, Spaans, Portugees... Dit vergemakkelijkt de tussenkomsten, zowel voor de bewoners als voor het team, zowel voor de individuele begeleiding als voor de organisatie van het groepsleven.

Werking en Methodologie

Onthaal en werking

De meeste vragen voor opvang gebeuren telefonisch. Af en toe komt er een vrouw aan de deur. In dat geval luisteren we naar de hulpvraag en als we haar niet kunnen helpen verwijzen we door naar een andere dienst. Indien we tijdens het gesprek oordelen dat we gepaste hulp kunnen bieden en er plaats is, kunnen we haar onmiddellijk opvangen. Indien mogelijk wordt deze beslissing door 2 personeelsleden genomen.

Als een sociale dienst ons contacteert, vragen we om zelf met de hulpvrager te praten zodat we al een eerste contact hebben. Zo komen we ook te weten of ze echt vragende partij is om naar het onthaalhuis te komen. We maken zo vlug mogelijk een afspraak en zorgen ervoor dat het gesprek zowel in het Frans als in het Nederlands kan plaatsvinden.

Tijdens het gesprek worden verschillende aspecten besproken zoals: de reden van de aanvraag, de oorzaak van het verlies van de woning, de administratieve- en financiële situatie, de gezondheid en familiale situatie, de noden van de vrouw en de kinderen, enz. We leggen de werking van het huis uit: 24 uur op 24 uur permanentie, 1 vaste persoon die samen met de vrouw de situatie opvolgt, het gemeenschapsleven, een eigen kamer, enz. Als de vrouw opgenomen wil worden, geven we onmiddellijk het antwoord. Als Open Deur de hulpvraag niet kan beantwoorden wordt dit ook rechtstreeks aan de persoon verteld. Als de vraag complex is, wordt dit op de teamvergadering besproken.

Bij de bespreking van complexe aanvragen op de teamvergadering, wordt er met verschillende aspecten rekening gehouden:

- de samenstelling van de groep op dat moment. We proberen te vermijden dat er te veel mensen met eenzelfde zware problematiek op hetzelfde moment in huis verblijven. We willen goede en kwaliteitsvolle hulpverlening aanbieden.

- of de persoon al dan niet in orde is met haar verblijfsdocumenten. Per groep kunnen we één persoon onthalen zonder wettig verblijf.

- als de vrouw reeds in huis verbleven heeft, proberen we te bespreken vanwaar haar nieuwe aanvraag komt en of we haar kunnen helpen.

Bij een positief antwoord kan de vrouw nog dezelfde dag of één van de volgende dagen worden onthaald. We zorgen ervoor dat er 2 personeelsleden aanwezig zijn zodat de vrouw (eventueel met haar kinderen) op een rustige manier kan opgevangen worden.

We tonen het huis, de vrouw maakt kennis met de andere bewoners, de gemeenschappelijke ruimtes en de gemoedelijke sfeer die we proberen aan te bieden. Voor de goeie gang van zaken worden de basisregels uitgelegd en verwijzen we ook naar het huisreglement dat in iedere kamer ophangt.

Er is 24 uur op 24 uur permanentie. Tijdens de werkdagen zijn de sociaal werkers beschikbaar tussen 7u30 en 21 uur, in het weekend van 9 tot 21 uur.

Elke vrouw wordt begeleid door een vaste sociaal werker. Tijdens de teamvergadering wordt besproken wie wie opvolgt. Deze sociaal werker is dan de referentiepersoon voor die bepaalde vrouw tijdens haar verblijf. Er worden momenten vastgelegd voor gesprekken: 1 tot 2 gesprekken per week worden gevoerd rond alle mogelijke vragen, over het in orde brengen van de socio-administratieve situatie en de daaraan verbonden stappen. Er wordt veel geluisterd.

Het gemeenschapsleven in Open Deur biedt ook de kans om heel wat informele contacten te hebben met de vrouwen.

Als de vaste referentiepersoon niet aanwezig is kan de vrouw met haar vraag terecht bij de permanentie. Deze sociaal werker kan ook helpen met de concrete opvolging van administratieve stappen of als er zich een crisissituatie voordoet.

Sinds april 2020 wordt er nachtpermanentie verzekerd zodat er 24 uur op 24 uur een verantwoordelijke in huis is.

Er wordt voor het verblijf een betaling gevraagd van de hotelkosten (bed, bad, brood).

De dagprijs voor een volwassene en kinderen ouder dan 12 jaar is 20 euro. Er wordt 11 euro gevraagd voor kinderen van 0 tot 11 jaar.

De bewoners zelf zorgen dagelijks voor de goede werking en het onderhoud van het huis. Ze poetsen om beurten de gemeenschappelijke ruimtes. Deze taken worden na de avondmaaltijd verdeeld voor de volgende dag. Elke vrouw poetst zelf haar kamer. Op woensdag wordt de orde en netheid van de kamers gecontroleerd door een sociaal werker.

De personeelsleden eten samen met de vrouwen. Voor het avondeten wordt de aanwezigheid van iedereen gevraagd. Eén vrouw maakt eten voor de ganse groep.

Ze krijgt een budget dat ze niet mag overschrijden. We geven haar, indien nodig, raad rond de hoeveelheden en het menu. Het is niet altijd gemakkelijk om te koken voor zoveel personen. Soms helpen we een handje.

We proberen op die manier de vrouwen bewust te maken van het belang van koken met verse producten en rekening te houden met het budget. We hebben aandacht voor voedselverspilling. We raden aan om een lijstje te maken voor de aankopen en te bekijken wat er nog in voorraad is om zo nutteloze aankopen te vermijden.

Elke morgen doen we de ronde van het huis. We zorgen ervoor dat de vrouwen die afspraken hebben buitenshuis, een vorming volgen, werken of kinderen naar school moeten brengen, effectief vertrokken zijn. Tussen 8 en 8u30 worden ook de anderen wakker gemaakt.

We moedigen hen aan om hun administratie in orde te brengen en zoeken met hen naar aangepaste dagbezigheid; dit kan een opleiding zijn, het zoeken naar werk of een ontspannende activiteit (dit in samenwerking met andere diensten zoals bv. **Hobo**).

We vragen aan de bewoners om ons te verwittigen wanneer ze het huis verlaten en we vragen om aanwezig te zijn bij het avondeten. Uitzonderingen zijn mogelijk in overleg met het aanwezige personeelslid.

Er wordt gevraagd om tijdens de week voor 22u30 thuis te komen, op vrijdag- en zaterdagavond is dit om middernacht. We vinden het belangrijk dat de bewoners, volwassenen en kinderen, contact blijven houden met familie en vrienden. Daarom is er de mogelijkheid om op weekend te gaan van vrijdag tot zondag.

Teamvergadering en supervisie

Elke week vinden er twee teamvergaderingen plaats: op maandag- en donderdagnamiddag van 13u30 tot 16u30. Elk teamlid leidt om de beurt de vergadering.

Op de vergadering worden verschillende punten besproken. Het uurrooster van de week wordt overlopen. Daarna komen de praktische punten aan bod die te maken hebben met de organisatie. Complexe aanvragen voor opname worden besproken. Er wordt bekeken hoe we vrouwen die binnenkort het onthaaltehuis verlaten kunnen helpen: hebben ze hulp nodig bij de aankopen voor en inrichting van de nieuwe woonst, nood aan nabegleiding of aan een thuisbegeleidingsdienst...

Daarna komen de andere vrouwen, die in het huis verblijven, aan de beurt. Er wordt nagegaan hoe ver de vrouw staat in haar project, aan wat er nog gewerkt moet worden, hoe het in het huis verloopt, of er naar activiteiten moet gezocht worden, enz.

We denken na over wat de vrouw zou kunnen helpen bij de realisatie van haar toekomstplannen.

Daarnaast wordt er ook gepraat over de begeleiding van de kinderen, het werk met de papa's en de begeleiding van de bewoners in de transitwoningen.

Er wordt een schriftelijk verslag gemaakt met de werkpunten die moeten opgevolgd worden. Dit verslag komt in het logboek en vormt de basis voor zowel de individuele begeleiding als voor het beheer van het gemeenschapsleven.

Twee vergaderingen per week zijn nodig. We nemen de tijd om elke onthaalde persoon te bespreken. De vergadering biedt aan elk teamlid ook de kans om moeilijkheden te bespreken die hij of zij ervaart bij de begeleiding en emotionele rust te vinden indien nodig.

Soms zijn er heel moeilijke situaties. Hierover praten en samen nadenken kan leiden tot mogelijke uitwegen en oplossingen. Als we er zelf niet uitgeraken kunnen we erover praten met onze externe supervisor.

Al meer dan 30 jaar wordt één keer per maand de gewone teamvergadering vervangen door een supervisie van 2 uur. We bereiden deze supervisie voor. Ze begint met een “tour météo”. Elk teamlid kan op dit moment uitleggen hoe hij of zij zich voelt bij het werk. Indien nodig wordt er op ingegaan. Daarna wordt er door een sociaal werker de situatie voorgesteld waarbij we vastzitten in de begeleiding; de vrouw wordt voorgesteld, de reden van opname in Open Deur, haar functioneren in huis en de problemen die zich voor ons stellen.

De supervisor (een pedo-psychiater met systeemtheoretische benadering) geeft ons zijn visie op de situatie. Hij helpt ons om binnen het kader van de begeleiding, sommige problematieken beter te begrijpen en andere denkpistes en uitwegen te zoeken, soms door begane paden te verlaten.

Deze supervisies zorgen ervoor dat we teruggaan naar de essentie en geven vaak nieuwe inzichten en werkmogelijkheden voor onze psycho-sociale begeleiding.

Werkmethode

a) Begeleiding op maat: we werken op een zeer individuele manier met elke vrouw. De begeleidster stelt samen met de vrouw in kwestie een begeleidingsplan op. Er zijn wekelijks verschillende gesprekken waarin geluisterd wordt en de evolutie van de situatie en de werkpunten worden besproken.

b) Gordon methode: sinds vele jaren volgen meerdere personeelsleden een opleiding “Gordon”. Deze methode gebruikt communicatietechnieken zoals de “ik-boodschap”, verbindende communicatie en actief luisteren. Tijdens deze vorming praten we over situaties in huis. We oefenen om op een niet-oordelende manier te communiceren maar toch onze emoties en verwachtingen te uiten.

We stellen vast dat deze methode ervoor zorgt dat de communicatie met onze doelgroep vlotter verloopt.

c) Systeemdenken: we kennen het netwerk van de vrouw terwijl we met haar aan haar situatie werken. We doen beroep op de personen die haar omringen en haar kunnen helpen. Als een vrouw reeds begeleid wordt door een andere dienst vragen we haar akkoord vooraleer we contact opnemen met deze dienst. Familie en vrienden kunnen ook betrokken worden.

Het is bovendien interessant om te zien welke plaats de vrouw in de groep inneemt. We bespreken dit met haar zodat ze zich bewust wordt van haar manier van functioneren, niet enkel in de groep maar ook op andere domeinen in haar leven.

Dit biedt ons de kans om hulp te bieden bij het ontwikkelen van nieuwe vaardigheden.

Psycho-sociale begeleiding

Elke vrouw heeft tijdens haar verblijf in Open Deur een referentiepersoon/persoonlijke begeleider. Deze ondersteunt haar in het in orde brengen van haar socio-administratieve situatie. Het vertrekpunt is altijd de hulpvraag van de vrouw, maar tijdens de formele en informele momenten stellen we vaak onderliggende problemen vast. De begeleider zal proberen dit bespreekbaar te maken zodat de vrouw er zich bewust van wordt en ze de mogelijkheid krijgt om er samen aan te werken en eventueel oplossingen te vinden.

Bij aankomst in het onthaalthuis is er vaak sprake van een multi-problematiek.

De sociaal werker stelt hulpverlening op maat voor. Gedurende het verblijf wordt tijdens de individuele gesprekken de stand van zaken besproken en geëvalueerd en worden er prioriteiten gelegd met betrekking tot verschillende levensdomeinen; indien mogelijk wordt er beroep gedaan op bestaande netwerken.

De dringendste noden worden eerst opgevolgd zoals het verwerven van een inkomen, medische hulp, het aanpakken van schulden en er is aandacht voor het psychisch welzijn.

Deze ondersteuning en begeleiding wordt altijd geboden met de bedoeling de zelfredzaamheid van de vrouw te versterken.

Onze eerstelijnswerking biedt een brede waaier van mogelijkheden aan en indien nodig wordt er doorverwezen naar gespecialiseerde diensten.

Het werk in Open Deur heeft ook een pedagogische invalshoek.

Het gemeenschapsleven en de individuele begeleiding biedt daartoe kansen.

Elke vrouw zet zich in volgens haar mogelijkheden. Er wordt haar gevraagd om te helpen bij het onderhoud van de gemeenschappelijke ruimtes zoals het schoonmaken van de badkamers, de woonkamer, de keuken, de toiletten, enz.

Er moet gekookt worden voor de ganse groep en er wordt gevraagd om deel te nemen aan de vormingen.

Als een bewoonster het moeilijk heeft met sommige taken of met het groepsleven dan kan ze dit bespreken met haar sociaal werker die haar kan ondersteunen en samen met haar naar oplossingen zal zoeken.

De hulpverlening op maat betekent ook dat we ons verplaatsen en bv. samen met de vrouw naar een afspraak gaan als dat voor haar belangrijk is.

Sommige vormingen en activiteiten die georganiseerd worden in het onthaalteshuis zijn geïnspireerd door hun vragen en kunnen ook ondersteunend werken voor de psycho-sociale begeleiding.

Het is belangrijk te beseffen dat elk levensverhaal en dus ook elke begeleiding verschillend is omdat elke persoon uniek en verschillend is. Dit vraagt van het personeel een grote flexibiliteit.

De begeleiding stopt niet altijd bij het einde van het verblijf. Er zijn vrouwen die bij hun vertrek nog ondersteuning vragen. Dit aanbod is mogelijk maar is beperkt in de tijd. We bieden dan ondersteuning op verschillende vlakken met de bedoeling dat zij op een goede manier geïnstalleerd raakt in haar nieuwe woning en een nieuwe start kan nemen.

Als er een begeleiding nodig is op langere termijn wordt er gezocht naar een dienst begeleid wonen.

Nachtpermanentie

Sinds 2020 is Open Deur gestart met het organiseren van nachtpermanentie, waarbij een permanentie verzekerd wordt vanaf 20.45 uur (aansluitend op de collega's van de dagploeg). De medewerkers van de nachtpermanentie beëindigen hun opdracht om 7.45 uur of 9.15 uur in het weekend. Zij zijn de hele nacht beschikbaar in geval van problemen (bv ziekte, enz) en om onverwachte gebeurtenissen op te vangen. De nachtpermanentie staat ook in voor het afsluiten van deuren en luiken voor de nacht, het aanvullen van voorraden (voedsel en huishoudmateriaal) het klaarzetten van de ontbijttafel enz.. Het is ook de bedoeling dat de nachtpermanentie aan de vrouwen een gevoel van veiligheid biedt en een luisterend oor als de collega's van de dagbegeleiding er niet meer zijn.

Bij de overdracht van de permanentie tussen de collega's van de dag- en de nachtdienst wordt de nodige informatie uitgewisseld met betrekking tot de vrouwen, de kinderen, het reilen en zeilen in huis (relationele problemen, technische mankementen, afwezigheden, enz).

Om de communicatie te bevorderen en ervaringen uit te wisselen, beschikt de nachtpermanentie over een eigen verslagschrift.

Er is ook nog een communicatieschrift waarin collega's van de nachtpermanentie en de dagploeg belangrijke informatie kunnen uitwisselen (bv over nieuwe bewoners, medische behandelingen, enz. Dit is nodig gezien de nachtpermanentie door een ploeg van 4 collega's wordt verzekerd en er een tussentijd van minstens 1 week is tussen 2 shiften.

Animaties en activiteiten voor de bewoners

Huisvestingsatelier

Het wordt steeds moeilijker om een woning te vinden in Brussel. We stellen bovendien vast dat weinig vrouwen op de hoogte zijn van hun rechten en plichten wanneer ze een huurovereenkomst tekenen. Daarom is Open Deur in januari 2014 gestart met het huisvestingsatelier. Elke vrijdagochtend maken we twee uur tijd vrij om de bewoonsters te informeren over hun rechten en hen bij te staan in hun zoektocht naar een eigen woning.

Dit wekelijks atelier bestaat uit drie delen: feedback, animatie en individuele zoektocht.

- De zoektocht naar een woning loopt voor veel vrouwen niet van een leien dakje. Dit brengt veel frustraties met zich mee en ze raken vaak ontmoedigd. Daarom beginnen we het atelier met een feedbackmoment. Wat loopt er moeilijk? Wat loopt wel goed? Waarmee kan het team helpen om de zoektocht makkelijker te maken? Vaak is het een moment waarop de deelnemers elkaar een hart onder de riem steken en raad geven.
- In het tweede deel bespreken we een thema dat met huisvesting te maken heeft. De volgende thema's komen aan bod: de zoektocht naar huisvesting op de private markt (ontcijfering van de advertenties, het begrijpen van de verschillende afkortingen,...), de verschillende types van sociale huisvesting en hun inschrijvingsmodaliteiten (de Sociaal Verhuurkantoren, de sociale huisvestingsmaatschappijen, de **Grondregie van de stad Brussel, het Woningfonds**), de beste manier om eigenaars te contacteren, het huurcontract (de verschillende huurovereenkomsten, de beëindiging van een huurovereenkomst), de huurwaarborg, de rechten en plichten van de huurder en de verhuurder, de plaatsbeschrijving (het nut ervan, het juridisch kader, de verzekering van de woning, de indexberekening), de installatiepremie, de verhuispremie, hoe een appartement bezichtigen, de organisatie van een verhuis...

Daarbovenop organiseren we ook workshops die aandacht hebben voor een duurzaam beheer van de woning (tips en weetjes om het energieverbruik te verminderen, het herkennen van vochtproblemen, de gevolgen van slechte isolatie, het belang van dagelijks verluchten,...)

We waken erover dat elke workshop praktisch, begrijpelijk en interactief is voor ons doelpubliek en doen dit bijvoorbeeld via een quiz, met foto's of een rollenspel (waarbij één van de vrouwen de huurder speelt en een andere vrouw de verhuurder).

- Het derde deel is gewijd aan de individuele opvolging van de vrouwen in hun zoektocht naar huisvesting (opmaken van een budget, verkenning van verschillende buurten, opzoeken op internet...). Gedurende deze sessie krijgen de vrouwen een computer ter beschikking en kunnen ze gebruik maken van een telefoon om te bellen wanneer ze een interessant zoekertje zien. Vaak verkiezen de deelnemers echter hun smartphone voor de zoektocht omdat ze daar meer vertrouwd mee zijn.

We hebben in 2023, 21 huisvestingsateliers georganiseerd met negentien opgevangen vrouwen van Open Deur.

Sportactiviteiten

Sinds 2016 moedigen we de vrouwen aan om deel te nemen aan de activiteiten van vzw **Les Gazelles de Bruxelles**. We doen aan sport met de vzw sinds we met hen samengewerkt hebben in het kader van Slimme Zet. In 2007 werd Slimme Zet van **Logo Brussel** op poten gezet. Het doel is om te werken met kwetsbare mensen rond gezonde voeding en lichaamsbeweging.

Elke vrijdag om 19 uur komt er een groep samen om een uur lang te lopen. We stellen vast dat het voor sommigen moeilijk is om de eerste stap te zetten, omdat ze bang zijn voor de oordelen van anderen, om de groep te verlaten of dat ze zich niet op hun plaats voelen. Om de vrouwen te motiveren en te steunen, gaat een collega mee. Meelopen met Les Gazelles helpt hen om zichzelf te overstijgen, zorgt voor teamspirit en zorgt ervoor dat ze een netwerk uitbouwen. Bovendien kunnen ze zich ook inschrijven voor wedstrijden, zoals de Brussels Marathon, de Brussels Canal Run,... Maar ook verschillende andere sportieve uitstappen, zoals een dagje kajakken of een bezoek aan Waterloo.

De activiteit van Les Gazelles die het meeste succes had bij onze vrouwen in 2023, waren de lessen Zumba. Elke dinsdag gedurende 1u-1u30, komen de vrouwen samen om te dansen. Afhankelijk van de instructeur varieert de stijl van dansen: Afrikaans, Oosters of salsa.

Wij werken ook samen met **Hobo** voor sessies fitness, yoga en een cursus boksen. Alle lessen worden gegeven door professionele lesgevers. Om de verplaatsing voor onze vrouwen te vergemakkelijken, is het verzamelpunt bij het vertrek Hobo; vrouwen die Brussel niet goed kennen durven anders niet deelnemen uit angst om te verdwalen.

Massage

De vrijwilligers van **DANA** komen sinds 1991 tweemaal per maand naar Open Deur om via relaxatie-massage bij te dragen aan het welbevinden van de vrouwen en de kinderen.

Deze massage-sessies vinden plaats op donderdag tussen 19u30 en 22u. De aanwezigheid van twee vrijwilligers, een man en een vrouw, of twee vrouwen, laat toe dat ongeveer 8 personen zich kunnen laten masseren. De massage duurt tussen de 15 en 30 minuten per kind en 45

minuten per volwassene. De volgende technieken worden door de vrijwilligers gebruikt: oliemassage, shiatsu, lymfedrainage, voetreflexologie en Koreaanse relaxatie.

De vrouwen en kinderen komen blij, kalm en glimlachend van de massage terug. Het gebeurt dat we sommigen moeten wakker maken of kinderen naar hun bed moeten dragen.

De aanwezigheid van een man als masseur stelt geen probleem. Dat doet ons plezier omdat het bijdraagt aan het herstel van het psychisch evenwicht van de vrouwen en van de kinderen in hun relatie met een man of met hun vader. Deze massage, in het volste respect door een man gegeven, biedt hen een positieve ervaring van een contact, een aanraking en een welwillend luisteren.

Yoga-en relaxatiesessies

Met onze ontspannings- en yogasessies willen we de vrouwen helpen hun weg te vinden naar helende lichaams oefeningen.

Sinds november 2022 worden er elke zondagavond om 21u30 ontspanningssessies georganiseerd in het onthaaltehuis. Elke keer zijn er tussen de 3 en 5 deelnemers waardoor we ons kunnen concentreren op hun individuele noden. Deze sessies duren ongeveer 45 minuten. Sinds de uitbreidingen en de renovaties beschikken we over een nieuwe activiteitenruimte waar we tot 5 deelnemers kunnen ontvangen.

Wij beogen hiermee een plek te creëren voor een diverse groep vrouwen waar ieder zich in veiligheid en ontspannen kan voelen. Een plek waar ze lichaamsbeweging kunnen herontdekken, waar ze zich verzoenen met de oefeningen die ze doen, opnieuw aanleren om alles te bewegen en hun gedachten tot rust brengen. Er wordt aandacht gegeven aan de ademhaling en aan de subtiele bewegingen van elke deelnemer. De oefeningen zijn gebaseerd op yoga, meditatieoefeningen, Tai-Chi en kennis van anatomie.

De drie begeleiders zijn vrijwilligers die ieder werken op hun eigen manier.

De eerste persoon werkt bij ons als nachtpermanentie en volgt momenteel een opleiding om Yoga te geven.

De tweede werkte vroeger bij ons als nachtpermanentie, heeft een opleiding Shiatsu-therapie gevolgd en beoefent Yoga sinds een lange tijd.

De derde persoon werkt als tolk en volgt een opleiding fasciatherapie. Zij heeft vele jaren gewerkt in het communautair theater.

De lefsggeefsters zijn allemaal geïnteresseerd in de manier waarop je fysieke gezondheid de psychologische gezondheid, je sociale capaciteiten en, op lange termijn, je immuunsysteem kan beïnvloeden. Al deze elementen zijn onlosmakelijk verbonden.

We werken met vrouwen die zeer uiteenlopende achtergronden en ervaringen hebben. Sommige zijn in goede conditie en hebben een gezonde relatie met hun lichaam. Maar er zijn ook vrouwen die gezondheidsproblemen hebben, soms gelinkt aan moeilijke zwangerschappen, het ervaren van geweld of andere soorten trauma. Het is moeilijk voor hen om met die trauma's om te gaan. We zijn er ons van bewust dat deze vrouwen vaak lijden aan fysieke klachten die andere oorzaken kunnen hebben dan puur lichamelijke. We benaderen de situaties met de grootste zorg. Als ze bepaalde oefeningen niet willen doen, worden ze

nooit gedwongen. We bespreken en delen geen individuele ervaringen of ziektes tijdens de sessies. We richten ons op fysieke oefeningen op basis van onze expertise.

We hopen een regelmatige en duurzame activiteit te creëren met iedereen die wil deelnemen. We nodigen ook de vrouwen uit die het huis hebben verlaten om deel te nemen. We willen een ruimte creëren waar ze leren tijd nemen voor hun welzijn, te beginnen met fysieke zorg maar we hopen ook persoonlijke, mentale en sociale zorg te ontwikkelen. We wensen dat hun levenskwaliteit verbetert en zo ook die van hun familie, vrienden en grotere omgeving. We willen hen aanleren om in de eerste plaats naar hun lichaam te luisteren om zo een duurzame weg naar een geëmancipeerde en autonome toekomst te creëren.

Het gezond vieruurtje

Dit project kreeg vorm na deelname van een collega aan een studiedag in 2012 met als onderwerp: “Ils sont ce dont vous les nourrissez – Travailler à une alimentation saine dans le service d’aide à la jeunesse.”

Sindsdien kozen we ervoor om op weekdays evenwichtige maaltijden voor te stellen en een gezond vieruurtje op woensdag. Dat betekent dat de persoon die kookt, altijd groenten en een zetmeelrijk product in de maaltijd verwerkt en fruit als dessert aanbiedt. Wij hebben op weekdays alle gesuikerde drankjes gebannen en bieden enkel kraantjeswater aan. Tijdens de weekends zijn we soepeler. Bovendien staat er permanent een goed gevulde fruitmand ter beschikking van iedereen, bij voorkeur met seizoensfruit.

Elke woensdagnamiddag gedurende de schoolperiodes bieden we de vrouwen en kinderen een gezond vieruurtje aan. De collega's maken om te beurt een snack klaar, bestaande uit een melkproduct, een gezouten hapje en fruit en groenten van het seizoen. Het is een manier om alternatieven te tonen voor zoetigheden en om de vrouwen te sensibiliseren rond voedselverspilling. Zo bereiden we bijvoorbeeld soms een soep of een salade met voedsel dat nog in de koelkast lag.

In 2023 hebben we 37 gezonde vieruurtjes georganiseerd.

Groene Vingers

Ooit stond het onthaaltehuis in de schaduw van een grote Gleditsia boom. Die moest op een dag geveld worden, omdat hij de afsluiting met de burenschaduw beschadigde. Eens de boom weg, misten we iets... In die periode borrelden nieuwe ideeën op in het team, zoals het gezond vieruurtje, meer bewegen... We vatten het plan op om een tuintje uit te bouwen op onze koer. Bij de eerste zonnestraaltjes kunnen de vrouwen en kinderen die willen een aarden bak vullen en inzaaien met bloemen, groentjes of kruiden die ze zelf kunnen kiezen. Hun werk wordt nog persoonlijker door een plaatje te planten dat ze kunnen versieren met een tekening, naam, droom of wens... We plukken het goeie moment om dit te doen, als ze er zin in hebben, in een ongedwongen sfeer: dit is echt ontspanning!

Tuinieren, of voor wie niet tuiniert, omringd zijn door natuur, is helend. Af en toe zien we een bewoonster alleen genieten van een rustig moment tussen de bloeiende planten. Op zonnige momenten zuigt de tuin de mensen naar buiten. Ze maken een praatje, en de tuiniers laten

trots hun werk zien. Sommige vrouwen delen graag herinneringen die opgerakeld worden aan een tuinierende grootmoeder of een verre groene geboortestreek. Regelmatig duikt er een onbekend potje op bij de verzameling: een bewoonster heeft zelf een plantje gekocht voor de tuin! We hebben de natuur wat dichterbij gebracht, ook de dieren. In de winter maken vogeltjes gebruik van onze voedersilo, en dit jaar broedt voor de derde keer een koolmezenfamilie in onze nestkast. Dit alles toont aan de bewoners de seizoenen, het verloop van de tijd, en dat er na elk einde een nieuw begin is. Dat is een hoopvolle boodschap voor de bewoners van een onthaaltehuis!

Een belangrijk educatief element voor ons is de kwaliteit van voeding. We hebben moestuinbakken en zetten in de zomer tomatenplanten. Niet alleen kinderen leren dat een groente uit een zaadje opgroeit, ook sommige vrouwen moeten dit nog ontdekken. Groenten kweken vraagt veel zorg, en voor elke groente is er een seizoen. Seizoensgroenten kopen is niet alleen goed voor de portemonnee, want ze worden niet van mijlenver aangevoerd, ze zijn ook gezonder, omdat ze je geven wat je nodig hebt: vitamine C in de winter, water en verfrissing in de zomer... We laten de mensen ook kennis maken met nieuwe groenten en variëteiten. De natuur is divers en zoveel rijker dan de monotone toonbank van het grootwarenhuis, met zijn perfecte groenten van identieke grootte, verpakt in de obligate plasticzak. Hoewel het vaak nog moeilijk blijft kinderen groenten te laten proeven, merken we dat velen onder hen plezier hebben met het tuinieren en ook met het klaarmaken van hapjes met de oogst. Vooral het gieten tijdens warme dagen, en het aan de slag gaan met de slazwierder zijn favoriet. Het is al een begin!

Artikel 27

De doelstelling van artikel 27 is de toegang tot cultuur te bevorderen voor personen die zich in een precare situatie bevinden.

Vanaf juni 2022 hebben wij het geluk gehad om maandelijks 20 'Artikel 27'-kaarten te krijgen. Deze tickets geven toegang tot een netwerk van culturele actoren (theater, musea, muziekconcerten, filmzalen, dansvoorstellingen, tentoonstellingen, ateliers, ...) aan een verlaagd tarief. De prijs van de culturele uitstap komt neer op 1,25 euro per persoon.

Gezien de budgettaire ruimte, hebben wij het aanbod van culturele uitstappen verruimd en verhoogd. Wij hebben geprobeerd om het aanbod maximaal te diversifiëren met de bedoeling om ons publiek alle mogelijke aspecten van cultuur te laten ontdekken.

Deze uitstappen geven de vrouwen die bij ons verblijven de kans om deel te nemen aan het culturele leven en zo het monotone van het dagelijkse leven te doorbreken, zich te ontspannen en meer zicht te krijgen op en verstaan van wat zich in de buitenwereld afspeelt. In 2023 hebben wij 15 uitstappen in groep georganiseerd (theater, film, dansvoorstelling, museum...) waaraan 29 vrouwen en 17 kinderen hebben deelgenomen.

Naast de groepsuitstappen hebben de vrouwen ook de mogelijkheid om individuele uitstappen te doen die ze kiezen en plannen volgens hun eigen wensen. We praten er met hen over en zoeken uit wat hen kan interesseren, maar voor sommige vrouwen is de stap om alleen te gaan nog te groot. De groepsuitstappen hebben duidelijk meer succes dan de individuele. Dit jaar hebben 8 vrouwen ons aangesproken om een individuele uitstap te organiseren.

Praatgroepen

Sinds maart 2021 organiseren we praatgroepen. Deze vinden gemiddeld één keer per maand plaats en worden georganiseerd door het team. Het gebeurt ook dat we beroep doen op een gastspreker wanneer het over een bepaald thema gaat waar een zeker expertise voor nodig is.

Het doel van de praatgroepen is het mogelijk maken van dialoog over een thema in onze samenleving dat de bewoonsters interessant vinden of dat interessant zou kunnen zijn voor hen. Dit jaar waren de thema's : vaccinatie, vrouwenrechten, de plaats van de vrouw in de openbare ruimte, eenzaamheid, voeding,... Om deze uitwisselingen beter te kunnen sturen, maken we gebruik van pedagogische hulpmiddelen. We doen beroep op **Cultures et Santé** die ze ons uitleent.

De praatgroepen zijn ook het uitgelezen moment om vragen aan te kaarten die te maken hebben met het groepsleven. We nodigen de vrouwen uit om situaties onder woorden te brengen die ze als onrechtvaardig ervaren hebben en om hun onvrede te uiten op een open en respectvolle manier. Dat zorgt ervoor dat er op een constructieve manier uitgewisseld kan worden, dat ze hun gevoelens onder woorden kunnen brengen en dat ze gehoord worden. Deze uitwisselingsmomenten maken dat er bemiddeld kan worden in situaties die dreigen te escaleren.

In 2023 hebben we 5 praatgroepen georganiseerd met gemiddeld 12 personen. De thema's waren emoties, het gemeenschapsleven en budgetbeheer.

Activiteiten met de vzw Hobo

De vzw **Hobo** werd in 1992 opgericht in het kader van de strijd tegen armoede. De vzw biedt verschillende activiteiten aan: vormingen, workshops, uitstappen, sportieve en culturele activiteiten, enz...

Al sinds de oprichting werken we nauw samen met Hobo. Eén dinsdag per maand komt een medewerker van Hobo voor het middageten en stelt hij aan de vrouwen de verschillende activiteiten van de vzw Hobo voor. Ook houdt hij zich bezig met het luik 'vorming en basiseducatie, begeleiding in de zoektocht naar werk'. Hij helpt een CV en motivatiebrief op te stellen, en bij het zoeken naar werk of een opleiding.

In de living hangt de weekkalender met de activiteiten en kunnen de vrouwen zich inschrijven. Hobo organiseert verschillende soorten sportactiviteiten, naaiateliers, yogasessies, taalcursussen Nederlands, Frans of andere... en elke maand zijn er verschillende culturele uitstappen.

Elk jaar nemen we, samen met andere dak- en thuislozenorganisaties, deel aan het Oudejaarsfeest dat door het team van **Hobo** georganiseerd wordt. Jaar na jaar is het een succes en houden onze vrouwen er fijne herinneringen aan over.

Elk jaar wordt ook de "Hobo-dag" georganiseerd voor heel de thuislozensector. Gedurende een hele dag kunnen de vrouwen en hun kinderen dan deelnemen aan sportieve en culturele activiteiten, op een buitenlocatie en in een groene omgeving.

De socialiseringswandelingen

In navolging van de socialiseringswandelingen die sinds twee jaar worden georganiseerd hebben wij enkele uitstappen georganiseerd. Het afgelopen jaar hebben we volgende zaken vastgesteld:

- De meerderheid van de vrouwen in het onthaaltehuis hebben een beperkte sociale omgang. Velen betreuren het dat ze zich geografisch slechts beperkt kunnen bewegen in de stad. Ze kennen de weg naar de stad, naar de winkels om hun boodschappen te doen of voor andere praktische zaken, maar verkennen weinig de stad op een andere manier.

De socialiseringsuitstappen, individueel of in groep, hebben als doel om de vrouwen ertoe aan te sporen hun ideeën over het onbekende te overstijgen ('ik ken het niet, ik weet niet hoe er te geraken, wat als ik verdwaal in de stad, ...') en om de culturele en sociale rijkdom van de stad te ontdekken. Op die manier kunnen ze ruimte vinden om zich te ontplooien als individu en niet meer enkel als echtgenote, moeder, dochter...

De wandelingen worden afgestemd op de behoeften van de persoon. De eerste sociale wandeling werd georganiseerd voor een vrouw wiens sociale leven jarenlang zeer beperkt was. Een van nature verlegen vrouw van middelbare leeftijd, die pas tien jaar in Brussel woonde en nooit volledige bewegingsvrijheid had gehad tot haarkomst naar Open Deur. De wandeling vond plaats op het dak van de Koninklijke Bibliotheek van België. De locatie herbergt een van de meest indrukwekkende terrassen van de hoofdstad. Gelegen nabij Open

Deur, bereikt men het door een zeer aangename route te volgen. We passeren langs de Grote Markt, en daarna langs de mooie tuinen van de Kunstberg. Het vereist enige sociale vaardigheid en kennis van de stad om de indrukwekkende deuren van de bibliotheek te passeren, deze te doorkruisen en naar het dak te gaan om daar te genieten van een cappuccino. Dit kan voor veel mensen volledig ontoegankelijk lijken. De sociale wandelingen hebben tot doel deze realiteit te corrigeren en vrouwen met beperkte sociale contacten aan te moedigen met zelfvertrouwen hun plaats in te nemen. Sindsdien is de persoon met wie deze wandeling werd georganiseerd erg sociaal geworden, voelt ze zich op haar gemak in de stad en neemt ze regelmatig deel aan activiteiten van organisaties verbonden aan het opvanghuis.

De tweede wandeling werd georganiseerd voor een jong persoon die geen groot sociaal probleem had, maar behoefte had om de stad op een meer ontspannen manier te ervaren. Brussel heeft veel groene ruimtes, zoals parken, pleinen en kleine tuinen. Deze plaatsen zijn gratis en voor het merendeel zeer toegankelijk. Het doel van de wandeling was om plekken te vinden om te kunnen ontspanen en om een zekere sereniteit terug te vinden. De route liep langs de Grote Zavel met een eerste stop bij de Kleine Zavelsquare. We zaten voor de mooie fontein, in de schaduw van de struiken, met de zon op onze benen om te genieten van het moment. Mensen die naar het opvanghuis komen, zijn soms erg angstig. Ze maken zich zorgen over het heden, de toekomst en herleven traumatische ervaringen uit het verleden. Een van de benaderingen van de behandeling van angst is om je te verankeren in het heden via onze zintuigen. De wandeling werd in deze geest bedacht: de zon zien, de glinstering van het water, de streling van de wind voelen, de koelte van de schaduw ervaren, het gekabbel van de fontein horen. We wandelden verder naar het Egmontpark. Dit park ligt verscholen en is een van die parken die alleen bekend zijn bij ingewijden. Het is langs alle kanten omringd door huizen of gebouwen en er heerst er een rustige sfeer van het platteland. Weinig mensen hebben de middelen om de stad te ontvluchten naar het platteland en soms geven plaatsen als deze een rustige landelijke kalmte.

Dit jaar hebben we een ander aspect van sociale interactie aangepakt: eropuit gaan om jezelf te verwennen. De aanwezigheid van verschillende moeders in het huis deed ons beseffen dat ze zelden zonder een productief doel voor anderen de deur uitgaan. Ze gaan de deur uit voor de kinderen, om te werken, om papierwerk af te handelen. We wilden hen laten zien dat ze tijd en een beetje geld kunnen investeren in activiteiten die alleen henzelf ten goede komen. Zo hebben we uitstapjes naar de hammam georganiseerd. Tijd vrijmaken in je agenda, je tas inpakken, ontspannen en jezelf laten verwennen, dit alles maakte geen deel uit van het dagelijkse leven van veel vrouwen. De hammam 'Le Riad' is een iconische plek in Schaarbeek. Het biedt mooie faciliteiten en een scrub met zwarte zeep is inbegrepen in de prijs. We hebben twee uitstapjes naar de hammam gemaakt aan het einde van het jaar. Ze werden redelijk goed ontvangen en waren een gelegenheid om vertrouwensbanden op te bouwen met de vrouwen, naast hen te laten zien dat het acceptabel en wenselijk is om tijd voor zichzelf te nemen.

Voorstelling van de kinderwerking

De kinderen die in Open Deur verblijven zijn tussen de 0 en 17 jaar oud. Zij zijn allen vergezeld van hun mama of van een wettelijke voogd. Wij aanvaarden geen niet-begeleide minderjarigen.

Historiek en lokalen

De kinderen die toekomen in ons onthaalhuis hebben hier niet zelf voor gekozen. Zij moeten hun mama volgen wanneer deze beslist haar partner te verlaten of ten gevolge van materiële problemen, bijvoorbeeld wanneer een deurwaarder hen uit huis zet.

Moeder en kinderen zijn bij hun aankomst in crisis. Het kind heeft op dat ogenblik nood aan meer aandacht, maar de mama is op dat ogenblik om verscheidene redenen niet in staat om deze vragen te beantwoorden. Uitgaande van deze vaststelling zijn we in **1993** opgestart met de kinderwerking en werd er een sociaal assistente voltijds aangeworven.

Zij is gestart met de inrichting van een **speellokaal**. Voor het eerst hadden de kinderen een plaats waar ze konden spelen wanneer ze wilden en de andere kinderen in huis leerden kennen. Woensdagnamiddag en in de weekends werd er ook animatie georganiseerd zodat de mama's enkele uren rust konden vinden. Er werden onthaalgesprekken voor de kinderen ontwikkeld en kindervergaderingen gehouden.

Eén jaar later, in **1994**, hebben we een lokaal omgevormd **tot een bureau uitsluitend bestemd voor de kinderwerking**. Op deze plaats houden we de gesprekken met de mama's en met elk kind vanaf de leeftijd van 6 jaar. Hier staat ook een computer waarop de kinderen hun huiswerk kunnen maken en waarop ze computerspelletjes mogen spelen.

De uitbreiding van het huis (op nummer 34), in **2002**, liet toe om een **lokaal in te richten geschikt om gesprekken met de papa's te houden en naar hen te luisteren**.

Vanaf **2003** werden de plaatsen in de kinderdagverblijven steeds schaarser. Vanaf dan zetten we een intense samenwerking op met de 'kinderopvang van de Zenne' en ontwikkelden we een netwerk rond het jonge kind.

Sinds **2011** houden we vergaderingen met de mama's rond verschillende thema's en vragen in verband met opvoeding.

In het kader van de vragen over voeding introduceerden we in **2012** 'het gezond vieruurtje' en een jaar later ontwikkelden we het project 'groene vingers' (een kleine moestuin, kruiden en bloemen in plantenbakken).

In **2018** kwam er een tweede bureau voor kinderen bij met een leeshoek voor de kinderen jonger dan 6 jaar.

In **2019** kwam een tweede persoon het kinderteam versterken.

Werking en methodologie

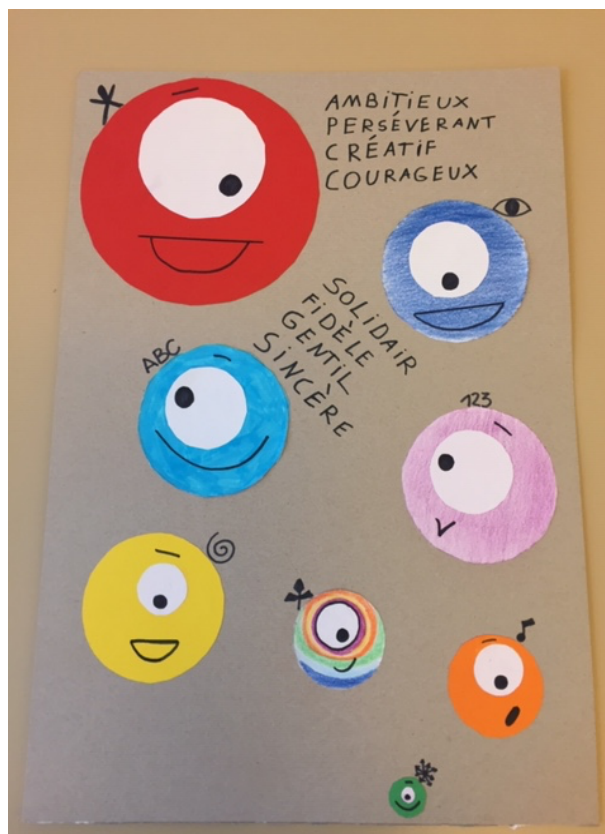
Het team van de kinderwerking bestaat uit een sociaal assistente en een gespecialiseerde opvoedster.

Voor het team staat de moeder/kind relatie centraal. We bieden een psycho-sociale begeleiding en animaties op maat aan en bouwen een netwerk rond het kind.

Onze werkmethode berust op het systeemdenken, maatwerk en actief luisteren volgens de Gordon-methode.

Voor de individuele gesprekken met de kinderen ontwikkelen we zelf enkele spelletjes en gebruiken we instrumenten zoals 'een doos vol gevoelens' ontwikkeld door **'het Centrum voor Ervaringsgericht Onderwijs'** en de Octofuns ontwikkeld door Françoise Roemers en geïnspireerd op de theorie van de meervoudige intelligentie van Howard Gardner. De bedoeling is om te leren gevoelens uit te drukken, het zelfbeeld te versterken, te leren om minder agressief te communiceren en om gehoord te worden.

Wanneer een kind zich niet goed voelt in zijn vel, stuurt het signalen uit. Gevoelens van verzet, onmacht, woede of angst worden op verschillende manieren geuit, door bijvoorbeeld psychosomatische klachten, slaapproblemen, nachtmerries, geagiteerd gedrag, agressie of regressie. Daarom vinden wij het "actief" luisteren essentieel en laten wij graag de kinderen aan het woord. Sommigen onder hen zijn nog te klein om zich uit te drukken. Anderen durven het niet of weten niet op welke manier. Daarom schenken we veel aandacht aan het fysieke: voldoende speelruimte in het onthaalhuis, deelname aan vakantieactiviteiten, zoeken naar hobby's, relaxatie-massage... Praten alleen is onvoldoende.

De psycho-sociale begeleiding

Onthaal

Een goed onthaal is van groot belang voor de psycho-sociale begeleiding van het kind. Bij hun aankomst verkennen we samen met hen het huis. Dit kan voor hen een moment van stress zijn, want zij begrijpen niet altijd wat er aan de hand is. Het is al voorgevallen dat de mama niet had verteld aan het kind dat het in een onthaalhuis zou verblijven en dat het de ruimte zou moeten delen met andere personen.

Tijdens de rondleiding tonen wij hen de gemeenschappelijke ruimtes en leggen wij de huisregels uit: het uur van slapen, de tijd die ze voor het scherm mogen doorbrengen, het opruimen van het speellokaal... We eindigen bij hun kamer; wanneer ze nog klein zijn, voorzien we bij wijze van verwelkoming, een curver met speelgoed. Sommige families hebben bij hun aankomst enkel het essentiële bij.

Enkele dagen na hun aankomst voorzien wij, in samenspraak met de mama, een gesprek waar we hen de bedoeling van de opvang uitleggen en onze rol daarin. In de daaropvolgende gesprekken kan het kind ons vertellen over zijn/haar schoolparcours, over de samenstelling van het gezin en de verhoudingen, over de dagelijkse gang van zaken, over de activiteiten waarvan het houdt, enz.

Het is de bedoeling om een vertrouwensrelatie met het kind op te bouwen, zodat het ons hulp durft vragen als het nodig is. We kunnen het kind helpen om grip te krijgen op de crisissituatie waarin het zich bevindt.

Gesprekken met de mama

Het is onmogelijk om met de kinderen te werken zonder de samenwerking van de mama's. Daarom leggen wij bij het onthaalgesprek met de mama ook de inhoud van de kinderwerking uit. Wij vragen haar om de familiale situatie uit te leggen, of het kind wordt opgevolgd door een sociale dienst en of het deelneemt aan buitenschoolse activiteiten. Het gebeurt dat zij ons dan vertelt over problemen en vragen die ze heeft over de opvoeding van haar kind. Maar het kan ook langer duren vooraleer zij onze hulp vraagt.

De opvoedingsondersteuning is gebaseerd op een goeie samenwerking met de mama, door 'modelisering' en door 'samen doen'. Wij vervullen de rol van 'co-piloot' en erkennen en versterken de mama in haar rol. Indien we ons zouden beperken tot wat misgaat dan is het risico op afhaken van de mama groot. Het is dus essentieel om te blijven kijken naar de capaciteiten van elke ouder en deze te versterken. Op die manier kunnen ze hun zelfvertrouwen herwinnen en hun eigen leven terug in handen nemen.

Bij een intensieve begeleiding werken we in essentie aan het stellen van grenzen, het aanleren van een levensritme, het slapengaan en de maaltijden. Wij trachten deze zaken steeds samen te doen, door bvb. een groente-en of fruitpapje samen te maken met seizoensproducten. Samen met de mama denken we na over een goed slaapritueel en om haar aan te moedigen blijven we erbij op de eerste avonden als ze het uitprobeert.

Gesprekken met de kinderen

Wanneer de kinderen zich na een tijd op hun gemak voelen, houden we een onthaalgesprek. Ze maken dan een tekening van hun familie en vullen de kinderfiche aan. Soms gebeurt dit

samen met andere kinderen tijdens de kindervergaderingen. Zo vult elk kind een kinderpaspoort in. Op deze manier leren wij de kinderen kennen. Waar droom je van? Waarvoor ben je bang? Heb je vriendjes of ben je alleen?... Dit vormt een goede basis om ons werk te beginnen. Tijdens hun verblijf hebben we met de kinderen gesprekken waarin ze zich kunnen uitdrukken en zeggen wat en waaraan ze denken. We maken gebruik van spelletjes, tekenen en schilderen, lezen en rollenspel.

De kinderen moeten zich gehoord en ondersteund voelen. Wij helpen hen om uitdrukking te geven aan hun gevoelens: over wat ze hebben meegemaakt voor hun aankomst en hoe ze zich voelen in het onthaaltehuis.

De kinderen en hun moeders bepalen zelf het moment waarop zij hun ervaringen en emoties delen. Als er een vertrouwensband is opgebouwd kan dit gebeuren tijdens de gesprekken maar het gebeurt ook vaak tijdens informele momenten, zoals tijdens de uitstapjes met de moeders en de kinderen, tijdens de maaltijden, de animaties, ergens onderweg of bij het doen van boodschappen. Wij blijven dus niet enkel in onze bureaus, maar gaan naar de kamers en helpen bij het geven van een badje, het maken van een fruitpapje, het te slapen leggen, enz.

In het tweede kinderbureau bevindt zich een groot poppenhuis en verschillende manden met een familie konijntjes, playmobiles en kleine poppetjes. Wij gebruiken deze voor de communicatie met de allerkleinsten. Een van de kinderwerkers volgde daarvoor een opleiding in de Interactie Academie.

Het welkom- en vertrekritueel

In het kinderbureau staat op de nieuwe deur, die ontworpen werd door een collega, een boom getekend, met alle namen van de kinderen die in het onthaaltehuis verblijven. Enkele dagen na aankomst vragen wij het kind om zijn naam op een blad te schrijven en een tekening te maken als het daar zin in heeft. Het mag daarna een plaatsje kiezen in de boom. Met dit ritueel kan het zich een voorstelling maken van wie er in het huis verblijft en helpt het hen ook om te beseffen dat hun verblijf in Open Deur tijdelijk is; op de dag van zijn/haar vertrek wordt het blad losgemaakt en schrijven wij een afscheidswoordje op de achterzijde. Wanneer een moeder een nieuwe woning heeft gevonden of als er een vertrekdatum in het vooruitzicht is, luisteren wij naar de gevoelens en de vragen die dit bij het kind oproept, vaak omdat de ouder, door de vele beslommeringen rond het vertrek, er weinig aandacht aan besteedt. Veel voorkomende vragen zijn: 'wat gaat er nu gebeuren?', 'zullen we hier mogen terugkomen?', 'zullen jullie mama blijven helpen?'. De emoties hebben te maken met de stress van het vertrek maar ook met de blijdschap van een nieuwe thuis. Bij een haastig vertrek merken we soms aanpassingsproblemen bij de kinderen omdat er geen overgang heeft plaatsgevonden.

Voor de grote kinderen hebben wij in het kinderbureau flessen voorzien waar ze een briefje kunnen in stoppen. Ze kunnen schrijven wat ze leuk vonden tijdens hun verblijf, waaraan ze een hekel hadden, hun angsten maar ook de mooie momenten, hun verlangens... Ze weten dat het briefje in de fles zal blijven, dat er een spoor van hen in huis zal achterblijven en dat wij hen niet zullen vergeten.

Opbouw van een netwerk

De opbouw van een netwerk gebeurt via familie en vrienden, maar ook door de samenwerking met andere diensten. Wij moedigen hen aan om hun bestaande contacten te onderhouden of in sommige situaties nieuw leven in te blazen of te herstellen. Tegelijk denken we samen met het kind of de jongere na over een vertrouwenspersoon buiten het onthaaltehuis. Wij zoeken samen met hen welke volwassene (een buur, een familielid, een leerkracht, een sportmonitor...,) zij kunnen aanspreken die hen de nodige veerkracht kan geven. Vaak zijn het kleine gebaren die maken dat het kind zich gehoord en ondersteund voelt en dat kan helpen voor het herstel van het vertrouwen in de wereld van volwassenen.

Animaties in huis

Wij werken ook in groep met de kinderen en met de mama's.

De kindervergaderingen

De kindervergaderingen vinden op donderdagavond plaats van 19 u tot 21u na het avondmaal, wanneer er geen relaxatie-massage is.

De bedoeling is om de kinderen, ouder dan 6, bijéén te brengen zodat ze hun gevoelens en ervaringen op een speelse manier kunnen delen (met foto's, muziek, een spel of een rollenspel). Zij leren zich uitdrukken en naar elkaar luisteren.

De kindervergaderingen bestaan uit drie delen: spelletjes om kennis te maken met elkaar, een moment waarbij wij de ronde van de tafel doen en luisteren en een speelse activiteit rond een bepaald thema (gevoelens, sterke en zwakke punten, hoe omgaan met conflicten, toekomstdromen, leugens, familiewaarden,...). De kinderen leren daarbij niet alleen om zich

uit te drukken, maar ook om te luisteren. Bovendien stellen ze vast dat ze niet de enige zijn in zo'n situatie. Onderwerpen als echtscheiding of de papa zijn geen taboe.

Het geeft hen de kans om vragen te stellen over wat er in het huis gebeurt (het vertrek van een bewoonster, ruzie tussen volwassenen, het houden van een huisdier maar ook afspraken rond televisiekijken...). Het gebeurt ook vaak dat kinderen zelf met voorstellen komen (hoe ruimen we het speellokaal goed op, de afwas doen op moederdag, een nagerecht maken tijdens het weekend...) of dat ze komen met ideeën voor een uitstap tijdens het weekend. Deze voorstellen worden besproken op het teamoverleg. Zo tonen we dat we naar hen luisteren en hen ernstig nemen.

Het spelatelier

Sinds 2017 organiseren we een spelatelier voor kinderen tussen 3 en 6 jaar. Een spel is meer dan louter tijdverdrijf. Het spel helpt bij de ontwikkeling van een kind en door te spelen ontwikkelt het ook bepaalde vaardigheden, zoals taalvaardigheid, experimenteren, onderhandelen, enz.

Het was ook onze bedoeling om aan de moeders een rustmoment te geven terwijl de kinderen onder elkaar spelen.

In dit atelier gebruiken we twee spelvormen:

- Het spontane spel, waarbij we materiaal ter beschikking stellen van de kinderen zonder richtlijnen. Dit is goed voor hun creativiteit, hun verbeelding, het leren delen, enz.
- Een spel met regels die door alle spelers moeten worden nageleefd. Zo leren ze met anderen rekening houden en ontwikkelen ze waarden als respect, luisteren, enz.

Momenteel bestaat onze groep uit 2 tot 3 kinderen, wat ons in staat stelt om onze aandacht aan elk van hen te besteden. We verkennen bepaalde thema's zoals emoties, ruzies, hun ervaringen, allemaal terwijl we plezier hebben. Hiervoor gebruiken we kleine rituelen.

We beginnen altijd met de 'emotie-thermometer'. Elk kind heeft een wasknijper versierd die ze op de emotie plaatsen die ze voelen. Ze benoemen deze emotie en leggen uit waarom ze zich zo voelen. Vaak delen ze momenten van hun schooldag. De kinderen luisteren naar elkaar en we merken dat ze elkaar ondersteunen wanneer ze moeilijke momenten doormaken.

Vervolgens lezen we een boek over een specifiek thema zoals angst, boosheid, verdriet en vreugde, school, gedrag ten opzichte van anderen, vriendschap, enzovoort. We aarzelen niet om pauzes in te lassen om vragen aan de kinderen te stellen en dit moment interactiever te maken. We nemen de tijd om naar hen te luisteren en een gesprek te voeren.

Daarna spelen we een spelletje of doen we een knutselactiviteit zoals schilderen, kleien, knutselen, kleuren, ... die verband houden met het besproken thema of we dansen op muziek. Wanneer alles is afgelopen, ruimen we alles samen op en evalueren we kort het atelier met de kinderen.

Aan het einde ontvangen de kinderen een 'duim omhoog' en een sticker om hun kamer mee te versieren. Zo laten we zien dat we trots zijn op wat ze hebben bereikt door hen positieve aandacht te geven.

Leesatelier

In het kinderbureau hebben we een leeshoek voor de allerkleinsten ingericht. We weten dat kinderen van verhaaltjes houden. Wanneer we samen met hen lezen, geven ze dikwijls hun mening maar is het ook vaak een kans om sommige zaken uit te drukken.

Wij hebben kinderboeken rond verschillende thema's. Sommige gaan over gevoelens zoals woede, droefheid, angst en vreugde..., maar er zijn ook onderwerpen als geen speelgoed willen delen, niet graag naar bed gaan, niet tegen je verlies kunnen in een spel, ruzie maken, op bosklassen vertrekken, een knuffeldekken verliezen, naar school gaan...

Vaak herkennen de kinderen zich in deze verhalen en dat laat toe om over bepaalde onderwerpen te praten.

Het team van '**Notre Abris**', maakte 3 werkboekjes met de bedoeling bepaalde onderwerpen bespreekbaar te maken zoals familiaal geweld, geestelijke gezondheid of opsluiting van een ouder of een naaste. Zij zijn geschikt voor kinderen vanaf 3 jaar.

Vaak gebruiken wij het boekje, 'Mijn vriend Sacha. Wanneer ruzies tussen grote mensen pijn doen aan het hart van de kleintjes', om over huiselijk geweld te praten.

We denken dat boeken een goeie manier zijn voor het kind om emoties uit te drukken. Vooral bij kinderen die daar moeite mee hebben. Verhalen geven kinderen de kans om zich op een luchtigere manier uit te drukken. Aan de hand van verhalen komen gevoelige onderwerpen aan bod die ons doen begrijpen in welke omgeving het kind is opgegroeid zoals bijvoorbeeld met onophoudelijke ruzies, huiselijk geweld, pesten op school, enz.

Als een verhaal kan vertellen wat een kind kan meemaken, beseft het dat het niet alleen is in zijn situatie.

Natuurlijk lezen wij ook gewone verhalen waarbij het kind zijn verbeelding, zijn geheugen en zijn woordenschat kan ontwikkelen.

Vergaderingen met de mama's

De vergaderingen met de mama's vinden plaats op donderdagavond tussen 20u en 22u, ongeveer één maand voor elke schoolvakantie. Op deze vergaderingen gebruiken we de dvd's van **F.R.A.J.E.** omdat we gemerkt hebben dat zonder ondersteuning enkel de sterkere persoonlijkheden zich durfden uit te drukken. De aangeraakte onderwerpen zijn bijvoorbeeld: hoeveel vrijheid geven aan kinderen, de adolescentie, de seksuele geaardheid, de nee-fase, het slaapritme van het kind... Vele mama's herkennen zich in de door F.R.A.J.E. voorgestelde onderwerpen en voelen zich opgelucht om hun ervaringen te kunnen delen.

Wij hechten veel belang aan de gewoontes, origines en culturele achtergrond van de mama's en vragen regelmatig hoe het één en ander zou plaatsvinden in hun land, bij hun ouders. De vergaderingen geven hen de kans om levenservaringen uit te wisselen. Iedere familie heeft zijn manier van functioneren.

We doen ook - beroep op het '**Inloopteam Zita**' om een vergadering rond gezonde voeding voor kinderen te animeren.

Uitstapjes

We motiveren de mama's om, op woensdagnamiddag en in de weekends, met hun kinderen naar buiten te gaan in plaats van binnenshuis te blijven. Wij organiseren uitstappen naar musea, parken en speeltuinen. We geven voorrang aan goedkope of gratis activiteiten, om aan te tonen dat er in Brussel veel mogelijkheden zijn om samen met kinderen een kwaliteitsvolle tijd door te brengen zonder daarvoor geld te moeten uitgeven. Ons publiek heeft een zeer laag inkomen en is vaak niet op de hoogte van de gratis activiteiten die vzw's in de verschillende Brusselse gemeentes aanbieden.

Elk jaar nemen we deel aan de door '**Stadskriebels**' georganiseerde activiteiten. Met de mama's die een kind hebben, jonger dan 4 jaar, gaan we naar '**Baboes**'. We werken ook samen met het '**Zita Inloopteam**' en met het wijkhuis '**Françoise Dolto**'. Sommige woensdagnamiddagen gaan we samen naar de speeltheek.

Door hen te vergezellen of door hen aan te raden naar deze verschillende plaatsen te gaan, kunnen sommige mama's uit het isolement treden waarin ze zich bevinden. We stellen vast dat ze vaak geen netwerk hebben en schrik hebben om "alleen" ergens naar toe te gaan.

Statistische gegevens

Gegevens over de onthaalde vrouwen

Tijdens het afgelopen jaar hebben in het onthaaltehuis 84 vrouwen en 39 kinderen verbleven. We hebben 72 vrouwen opgenomen in 2023 en 12 vrouwen werden onthaald in 2022 maar waren nog aanwezig gedurende een deel van 2023. Een deel van de vrouwen, 28,56%, verbleef in Open Deur met kinderen. 59,52 % van de vrouwen had kinderen.

Het onthaaltehuis heeft een opvangcapaciteit van 30 bedden. Er zijn 22 kamers voor individuele vrouwen of families. De bezettingsgraad is 26 personen (vrouwen én kinderen) per dag voor 2023.

We hebben 2 vrouwen en 1 kind begeleid in onze transitwoning in de Kogelstraat nr 18.

Aantal overnachtingen	2019	2020	2021	2022	2023
Vrouwen in het onthaaltehuis	4847	4160	4258	4894	6299
Kinderen in het onthaaltehuis	2690	2930	2905	2997	3203
Vrouwen in transit	1023	821	945	1304	221
Kinderen in transit	334	377	282	905	162
Totaal	8894	8288	8390	10100	9885

Leeftijd

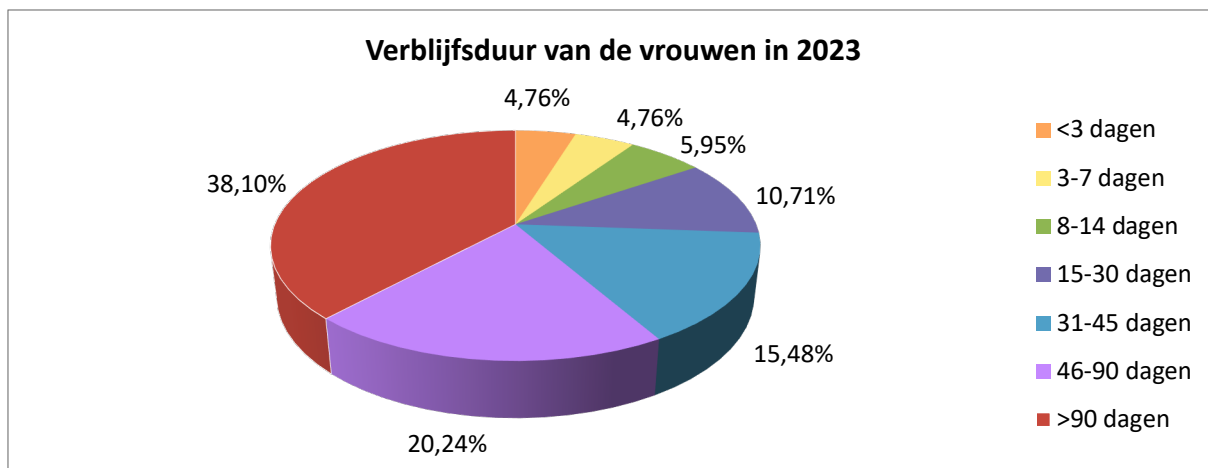
De gemiddelde leeftijd was 37 jaar in 2023.

% vrouwen naargelang leeftijd	2019	2020	2021	2022	2023
<20	5,26	3,77	11,84	1,45	5,95
20-29	28,95	24,53	21,05	24,64	27,38
30-39	26,32	28,30	32,89	31,88	23,81
40-49	23,68	22,64	26,32	26,09	26,19
50-59	7,89	15,09	3,95	13,04	14,29
60+	7,89	5,66	3,95	2,9	2,38

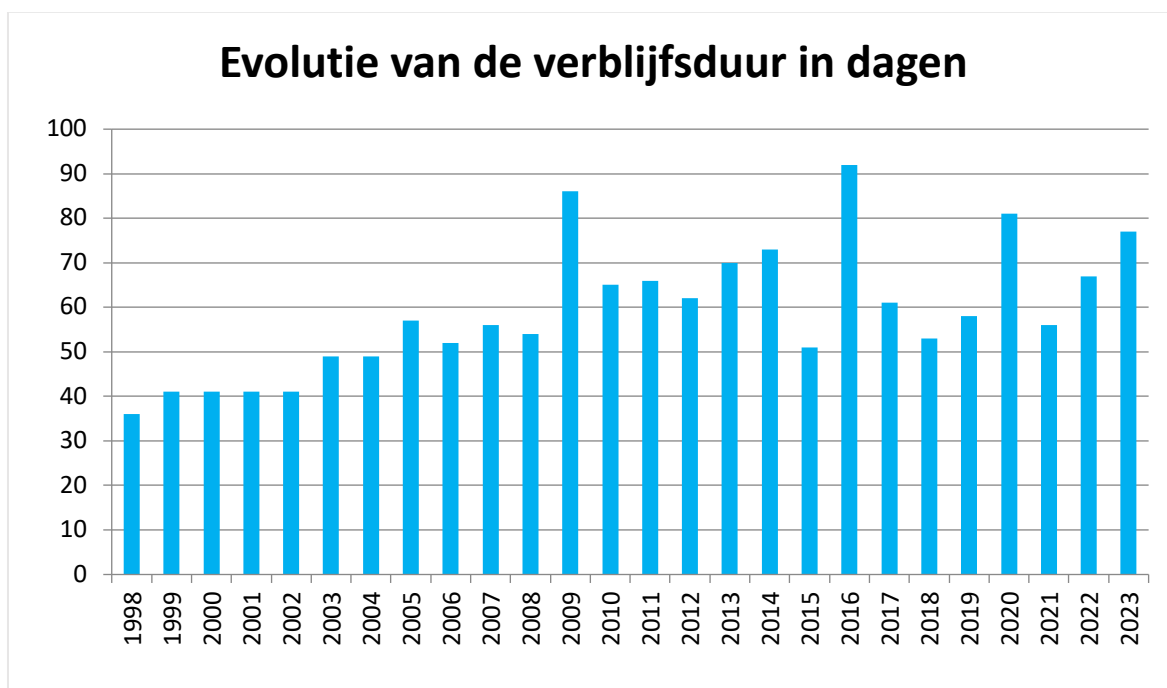
Verblijfsduur

De gemiddelde verblijfsduur was 77 dagen voor de vrouwen die we opgevangen hebben in 2023. Voor alle vrouwen die in 2023 in Open Deur verbleven hebben was dat 85 dagen. In vergelijking met vorig jaar is de gemiddelde verblijfsduur gestegen van 67 naar 77 dagen.

De cijfers tonen aan dat 26% van de vrouwen Open Deur verliet binnen de maand. Van de overige vrouwen bleef 36% tussen een maand en drie maand, en 38% langer dan drie maanden.

Onderstaande tabel toont de evolutie van de verblijfsduur van de vrouwen die in de voorbije jaren werden opgenomen.

Er zijn verschillende redenen waarom vrouwen langer dan 3 maanden in Open Deur verblijven. We begeleiden de vrouwen 'op maat': sommigen hebben meer tijd nodig om op adem te komen, vertrouwen te krijgen en hun administratieve, medische en sociale situatie te regulariseren. Ook de wachttijden bij externe diensten die de vrouwen kunnen begeleiden kunnen oplopen. En niet in het minst de realiteit van de privé huisvestingsmarkt in Brussel speelt een rol.

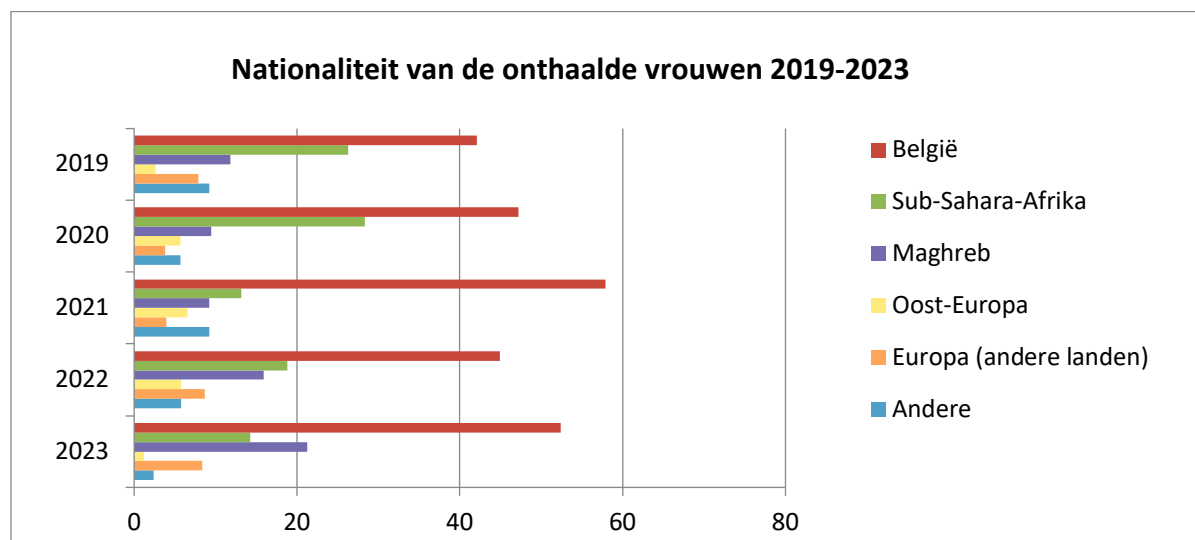
Sommige onthaalde vrouwen kunnen genieten van de overeenkomsten die we met verschillende actoren op de openbare huisvestingsmarkt afsluiten: de woningen in het kader van artikel 36 van Openbare Vastgoedmaatschappijen, de sociale verhuurkantoren en het Noodplan voor Huisvesting (2020-2024) van de Brusselse regering.

Nationaliteit en origine³

Onderstaande grafiek toont aan dat 52,38% van de vrouwen in 2023 de Belgische nationaliteit had. Het gaat om 43 vrouwen, waarvan er 17 ook van Belgische origine waren. De anderen hadden Armeense, Braziliaanse, Burundese, Congolese, Ghanese, Guineese, Djiboutiaanse, Italiaanse, Kosovaarse, Marokkaanse, Rwandese, Senegalese, Tunesische, Spaans/Algerijnse en Cubaanse roots.

Na de Belgische vrouwen waren de vrouwen met nationaliteiten uit de Maghreb (21,43%) en Sub-Sahara-Afrika (14,29%).

Andere nationaliteiten zijn Indisch en Vietnamees.

Tijdstip van opname

In 2023 werd 83,33% van de vrouwen opgevangen tijdens de kantooruren, 13,09% van de vrouwen werd 's avonds onthaald en 3,57% tijdens het weekend. We vinden het belangrijk dat we de mogelijkheid bieden mensen op te vangen buiten de kantooruren. Daarmee komen we tegemoet aan vrouwen die in een moeilijke situatie zitten en daarbij nog werken, een vorming volgen of kinderen hebben. Er is altijd een medewerker aanwezig tot 21u en in het weekend. Sinds 2020, is er ook tussen 21u 's avonds en 7u30 's ochtends (9u in het weekend) permanentie voorzien door de nachtpermanentiewerker.

³ Voor het begrip 'origine' baseren we ons op de volgende definitie uit het Vlaams integratiedecreet (2009): "Om de herkomst van een persoon te bepalen worden 4 criteria in rekening gebracht: de huidige nationaliteit van de persoon, de geboortenationaliteit van de persoon (vóór een eventuele nationaliteitswijziging), de geboortenationaliteit van de vader en de geboortenationaliteit van de moeder. Is één van deze 4 criteria een niet-Belgische nationaliteit, dan wordt de persoon beschouwd als zijnde een persoon van buitenlandse herkomst." (Vlaamse overheid, 2009)

Taal

% vrouwen naar taal	2019	2020	2021	2022	2023
Franstalig	78,9	79,25	86,84	84,06	84,52
Nederlandstalig	7,90	7,55	6,58	4,35	7,14
Andere	13,10	13,20	6,58	11,59	8,33

We moedigen anderstalige vrouwen sterk aan om zich in het Frans of Nederlands uit te drukken. We doen ook beroep op tolken. Op die manier kunnen we meer diepgaande gesprekken voeren, wat voor ons van groot belang is.

Domicilie

% vrouwen naar domicilie	2019	2020	2021	2022	2023
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	68,42	71,69	67,32	66,67	63,08
Vlaanderen	10,56	9,44	11,56	13,04	8,33
Wallonië	9,22	11,34	13,20	13,04	14,29
Zonder domicilie in België	11,88	7,53	7,92	7,25	14,28

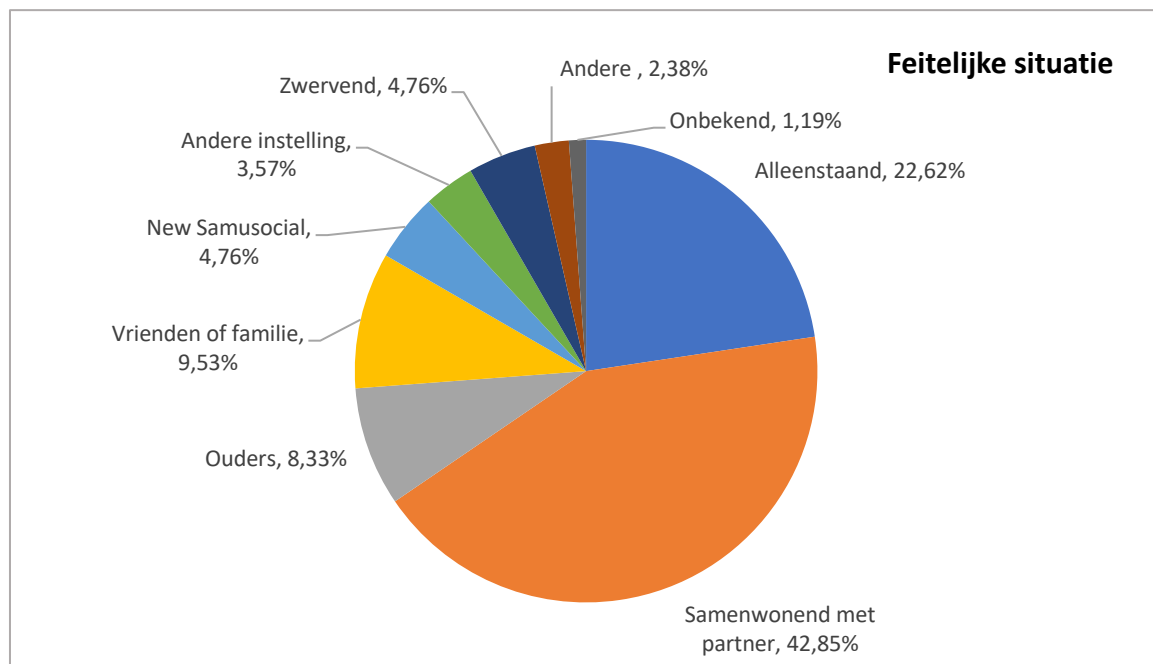
Stad Brussel is het best vertegenwoordigd met 26,19% van de vrouwen, gevolgd door Anderlecht met 8,33% en St. Joost met 5,95%.

Bij de vrouwen zonder domicilie zijn er tien die ambtelijk geschrapt zijn, en twee anderen die hun laatste domicilie in het buitenland hadden.

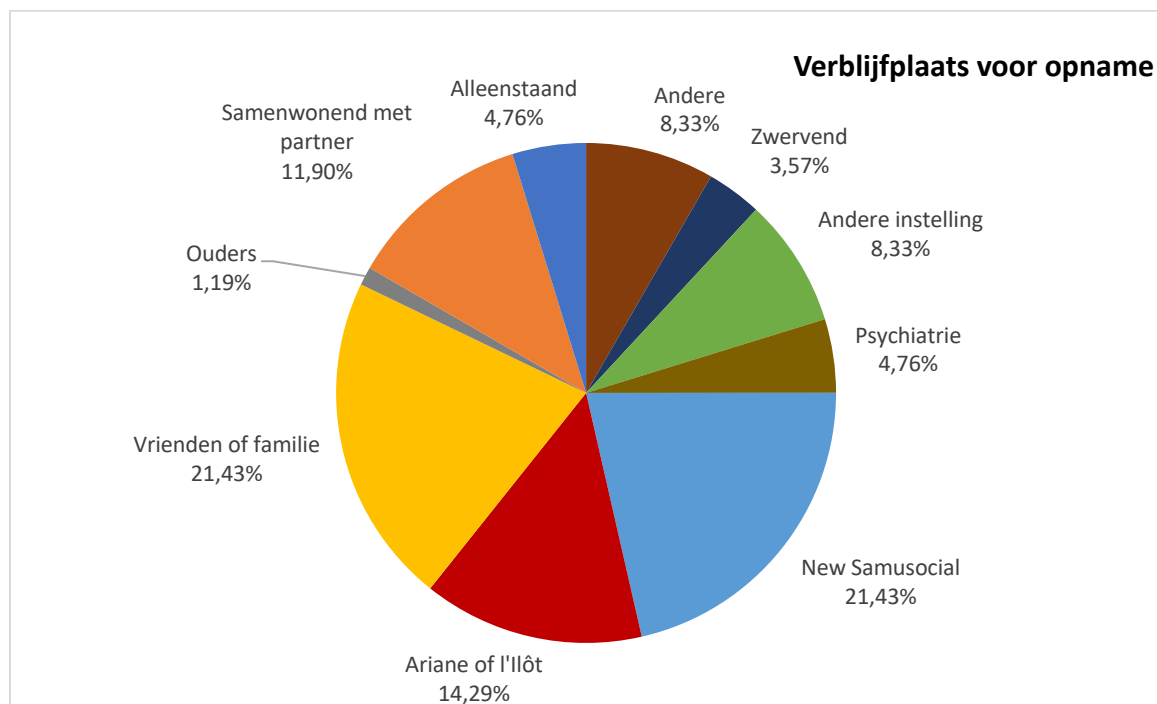
Burgerlijke staat

% vrouwen naar burgerlijke staat	2019	2020	2021	2022	2023
Alleenstaand	46,04	43,40	53,95	60,87	51,19
Gehuwd	26,32	35,80	27,63	24,64	25
Gescheiden	25	16,98	11,84	11,59	17,86
Weduwe	1,32	3,77	6,58	2,90	5,95
Onbekend	1,32	0	0	0	0

Feitelijke leefsituatie en verblijfplaats voor opname

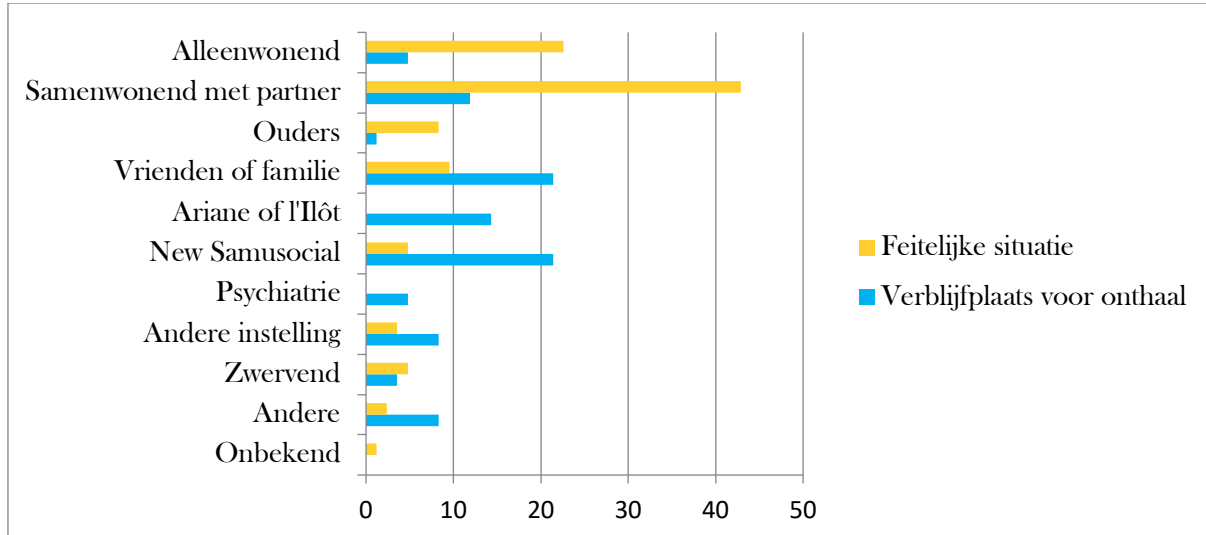

De feitelijke leefsituatie is de min of meer stabiele situatie waarin de vrouw zich bevond vooraleer de crisis zich aandienende die maakte dat ze naar opvang zocht. De verblijfplaats voor opname is de plaats waar de vrouw zich bevond de nacht voor de opname in Open Deur.

Vaak zoeken vrouwen een onderkomen elders, alvorens naar Open Deur te komen. Sommigen vinden een tijdelijke oplossing bij vrienden of familie. Een grote groep vrouwen verblijft eerst in één van de crisisopvangcentra van Brussel (**Centrum voor dringend onthaal Ariane, l'Ilôt en New Samusocial**).

Andere instellingen waar de vrouwen eerst verbleven in 2023 waren een instelling voor jongeren geplaatst door een jeugdrechter, **Le vif** in Bergen, **Vluchthuis Leuven**, **Chèvrefeuille**, **Vrienden van het Huizeke**, het hotel door een OCMW betaald, een hotel (door de persoon zelf betaald) en een vrouw die in onze transitwoning in nr 18 woonde die teruggekeerd is naar het onthaaltehuis.

Verwijzende instantie

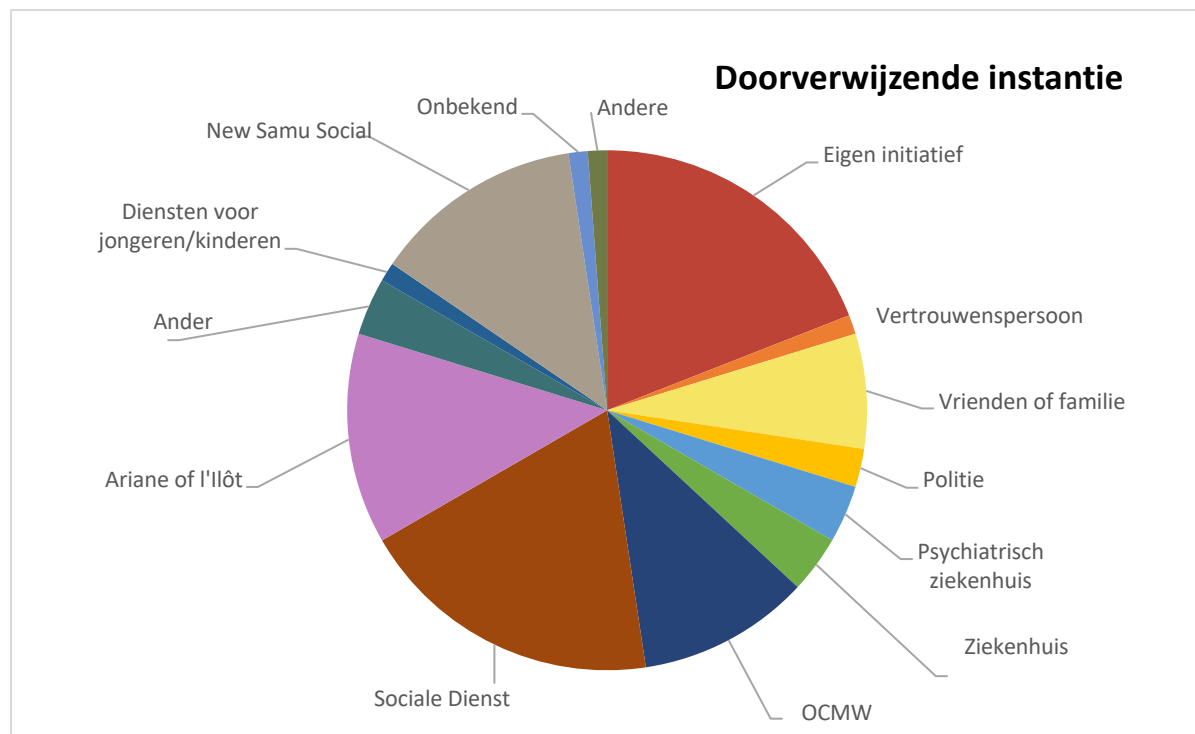
Verwijzende bevoegdheid	2019	2020	2021	2022	2023
Eigen initiatief	17,11	30,19	34,21	18,84	19,05
Familie of vrienden	3,95	5,66	5,26	1,45	7,14
Vertrouwenspersoon	1,32	1,88	1,32	0	1,19
Politie	2,63	5,66	7,89	4,35	2,38
OCMW	13,16	3,77	9,21	14,49	10,71
Sociale dienst	7,90	1,89	11,84	5,8	20,24
Psychiatrisch ziekenhuis	5,26	1,89	0	5,8	3,57
Ziekenhuis	0	0	3,95	4,35	3,57
Ariane of l'Illot	28,94	16,98	11,84	14,49	13,1
Andere onthaalhuizen	7,90	7,53	5,26	4,35	3,57
New Samusocial	9,20	18,87	6,58	11,59	13,1
Gevangenis	0	0	0	1,45	0
Andere	0	1,88	1,32	11,59	1,19
Dienst voor kinderen/jongeren	2,63	3,77	0	1,45	1,19
Onbekend	0	0	1,32	0	1,19

Net zoals vorig jaar, werden in 2023 meer dan een kwart van de vrouwen naar ons doorverwezen door **Crisisopvangcentrum Ariane, L'Îlot** en **New Samusocial**, samen goed voor 26,2% van de doorverwijzingen.

Sinds 2020 maakt **Bruss'help** dagelijks een overzicht van de beschikbare plaatsen in de onthaaltehuizen van het Brussels Gewest. Dit werd voordien gedaan door crisiscentrum Ariane. Het dagelijks overzicht wordt op grotere schaal verspreid onder andere sociale diensten en OCMW's. Het is moeilijk om de doorverwijzingen die een gevolg waren van de monitoring in cijfers om te zetten.

Opmerkelijk is de instroom van vrouwen die op eigen initiatief hun weg vinden naar ons, ongeveer 1 op 5.

In de categorie "Andere" staan de doorverwijzingen die gedaan werden door de organisatie **Lire et Écrire**. De dienst voor kinderen is l'**ONE**.

Inkomen

In 2023 waren 28,57% van de vrouwen afhankelijk van het OCMW bij hun aankomst. 41,67% van de vrouwen had geen inkomen. Vrouwen zonder financiële middelen verlaten vaak een partner die wel inkomsten heeft. We zorgen ervoor dat ze toegang krijgen tot OCMW steun, hun rechten op een werkloosheidsuitkering kunnen laten gelden, en/of een aanvraag doen voor alimentatiegeld.

Enkel vijf vrouwen beschikte over een loon uit arbeid bij aankomst, en zeven vrouwen bij vertrek. We moedigen de vrouwen aan om werk te zoeken of te beginnen met een vorming. De begeleiding naar werk en vorming gebeurt in samenwerking met de vzw **Hobo**.

Inkomen	Aankomst	Vertrek
Geen inkomen	41,67	10,71
Loon	5,95	8,33
Ocmw	28,57	30,95
Loon+ OCMW	1,19	0
Uitkering +OCMW	2,38	2,38
Loon + uitkering	1,19	1,19
Werkloosheidsuitkering	7,14	7,14
Mutualiteit	8,33	7,14
Invalide	3,57	3,57
Onbekend	0	10,72
Nog in huis	0	17,85

Betaling

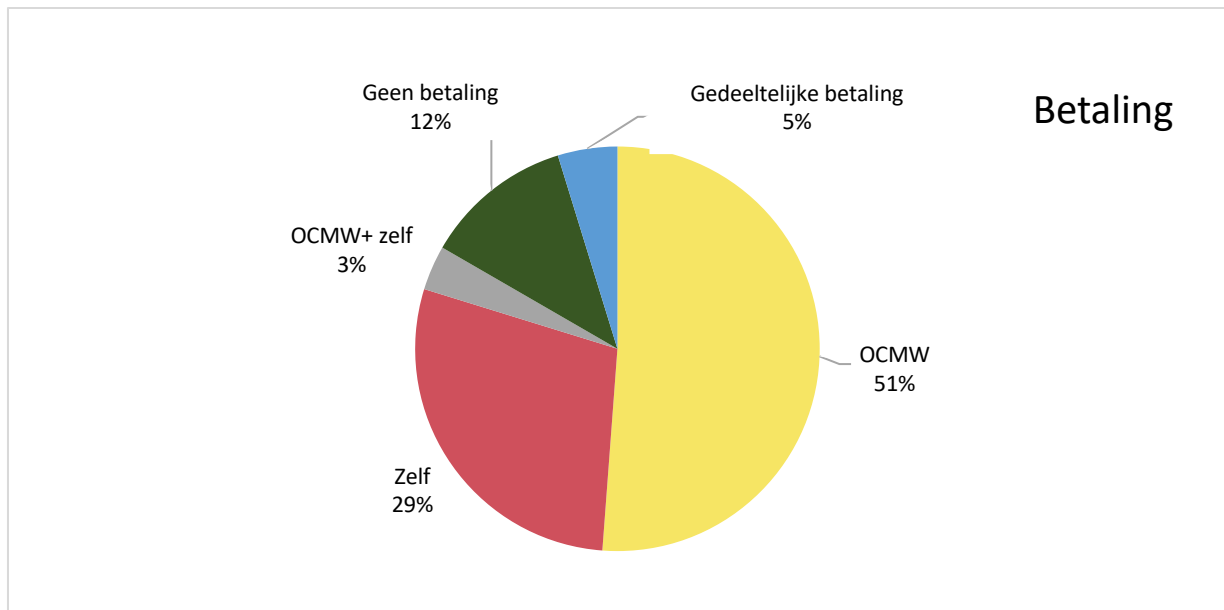
De verblijfskosten dekken de uitgaven voor de kamer, de maaltijden, het transport, de was, activiteiten georganiseerd door Open Deur of externe diensten en de activiteiten voor de kinderen tijdens de schoolvakanties.

Voor 51,17% van de vrouwen werd de verblijfskosten door het OCMW betaald en 28,57% van de vrouwen betaalde zelf.

Drie vrouwen betaalden zelf een deel van hun verblijf, met bijpassing door het OCMW. Drie andere vrouwen moesten zelf hun verblijf betalen, maar ze betaalden niet alles.

Eén vrouw was ten laste van het OCMW, maar niet alle facturen werden betaald. We proberen dit nog te regulariseren.

Voor 11,9% van de vrouwen was er helemaal geen betaling. In totaal hebben we geen tussenkomst gekregen voor 1066 nachten. Dat is 11,22 % van het totaal aantal overnachtingen.

Heropname

In 2023 had 63,10% van de vrouwen nog nooit in een onthaaltehuis verbleven. 14,29% van de vrouwen werd al eens in een ander onthaaltehuis opgenomen en 11,90% had meerdere verblijven elders gehad. Over vier vrouwen hadden we geen informatie.

In 2023 waren 88,09% van de vrouwen nog nooit in Open Deur geweest. Tien vrouwen verbleven al twee keer in Open Deur.

De personen die terugkeren doen dit niet altijd om dezelfde redenen. Er kunnen ook verschillende jaren tussen de opnames zitten.

Problematiek

In 2023, kwam iets minder dan een derde van de vrouwen naar Open Deur omwille van relationele problemen (ongeveer 31 %). Van de vrouwen die relationele problemen hadden, was een groot deel slachtoffer van interfamiliaal of huiselijk geweld.

Bij de vrouwen die slachtoffer werden van huiselijk of interfamiliaal geweld, stellen we vast dat ze bij hun aankomst in Open Deur erg verward zijn en bang van anderen. De eerste stap is hen een veilige omgeving bieden. Zich aanpassen aan het leven in het onthaaltehuis kan soms moeilijk zijn.

De veilige omgeving die we garanderen kan de vrouwen helpen hun emoties te uiten en bewust te worden van de controle die hun partner over hen had. Beetje bij beetje en met een begripvolle en constante ondersteuning van het team, proberen de vrouwen zelfvertrouwen terug te winnen en bouwen ze verder aan hun toekomst.

Een andere belangrijke groep werd onthaald in Open Deur als gevolg van materiële problemen. Het gaat over een derde of 32% van de opgevangen vrouwen.

Onderstaande tabel geeft een vereenvoudigd beeld van de problematiek van de onthaalde vrouwen. De realiteit toont ons echter aan dat het moeilijk en beperkend is om elke situatie te verbinden met een specifiek probleem. Elke vrouw heeft haar eigen uniek parcours dat voorafgaat aan een opname in Open Deur. De verschillende problemen stapelen zich op en vermengen zich met elkaar. Geconfronteerd met deze complexiteit is het onze taak om vrouwen te begeleiden volgens een alomvattende psycho-sociale benadering. Zo kunnen we zeggen dat de opgevangen vrouwen een materieel probleem hebben, simpelweg door hun aanwezigheid in het opvanghuis, dat verbonden is met verschillende andere secundaire problemen.

Problematiek	2019	2020	2021	2022	2023
Materieel probleem	31,57	28,30	28,94	33,33	32,14
Relationeel met geweld	27,63	22,64	22,36	28,99	29,76
Relationeel zonder geweld	3,95	7,55	13,16	5,8	1,19
Ouders/kinderen	10,53	11,32	10,53	8,70	5,95
Verslaving	1,32	5,66	6,58	4,35	10,71
Licht mentale handicap	0	0	0	1,45	0
Psychiatrisch probleem	9,21	9,43	10,53	7,25	7,14
Persoonlijke problemen	6,58	7,55	3,95	2,90	5,95
Verblijfsstatuut	6,58	5,66	2,63	2,90	2,38
Andere	2,63	1,89	1,32	4,35	4,76

Schulden

Van de opgevangen vrouwen in 2023 weten we dat een derde schulden hadden. Dit is echter maar het topje van de ijsberg want op dit onderwerp rust vaak een taboe. Het is dikwijls in de loop van het verblijf, wanneer facturen en aanmaningen tot betalen per post toekomen, dat we ontdekken dat er schulden zijn en we een beter zicht krijgen over de grootte van de schuld.

Schulden worden opgebouwd door onbetaalde facturen voor gas, elektriciteit, water, mobiele telefoon, internet en televisie. Huurachterstallen, ziekenhuisfacturen en boetes opgelopen tijdens het gebruik van het openbaar vervoer vullen het lijstje aan. Ze kunnen oplopen tot duizenden euro's. De situatie kan dan zo onoverzichtelijk worden dat het moeilijk is voor de vrouw zelf om een overzicht te houden.

Bij aankomst in Open Deur had 2,38 % van de vrouwen een bewindvoerder. En iets minder dan 5% werd gevolgd door een schuldbemiddelaar.

Voor vrouwen met veel schulden maken wij een afspraak met een dienst voor schuldbemiddeling. Vermits ze maar voor een beperkte tijd in Open Deur verblijven, verzekert dit de opvolging van het dossier in de toekomst. In de praktijk merken we echter dat het vaak tijd vergt om een afspraak te bekomen met een dienst voor schuldbemiddeling.

Mentale gezondheid

In 2023 tonen onze cijfers aan dat 29,76 % van onze opgevangen vrouwen een mentaal gezondheidsprobleem heeft. Deze mentale gezondheidsproblemen kunnen divers en

meervoudig zijn: psychose, neurose, depressie, angst, posttraumatische stressstoornis, obsessief-compulsieve stoornis, enz.

We constateren dat mentale gezondheidsproblemen vaak bijdragen aan sociale uitsluiting. De vermelde cijfers tonen slechts een deel van de realiteit. Vaak stapelen meerdere problemen zich op bij de vrouwen. Sommige vrouwen moeten we weigeren omdat ze te veel mentale gezondheidsproblemen hebben om goed te kunnen functioneren in het gemeenschapsleven van een onthaaltehuis met kinderen.

Sommige vrouwen worden bij aankomst begeleid door een huisarts, een psychiater en/of een psycholoog. Sommigen willen echter niet of niet meer op consultatie gaan. In deze precaire toestand wordt gezondheidszorg vaak naar de achtergrond geduwd. Bovendien erkennen sommige van deze vrouwen hun mentale gezondheidsproblemen niet. We proberen samen met hen om tijdens hun verblijf een psychologische begeleiding op te starten.

We benaderen het thema mentale gezondheid met veel voorzichtigheid, voorzorg en soms subtiliteit. Als we vragen of moeilijkheden tegenkomen, bespreken we dit tijdens teamvergaderingen, tijdens netwerkvergaderingen, met onze supervisor, die kinderpsychiater is, of we roepen de hulp in van een extern mobiel team voor advies of interventie.

Bovendien is het vinden van een psychiater in de associatieve, publieke of zelfs private sector erg moeilijk en vaak duur. De wachttijden zijn vaak erg lang. Voor sommige situaties kunnen we ons niet veroorloven zo lang te wachten. Toegang tot gezondheidszorg moet een toegankelijk en fundamenteel recht blijven.

Gelukkig hebben we een waardevolle samenwerking met de nabijgelegen medische praktijk van Riches Claires. Een consultatie bij een huisarts kan een gelegenheid zijn om over deze problemen te praten of om een behandeling te starten.

Bovendien maakt de oprichting van het **PsyBru-platform** een iets snellere en goedkopere behandeling mogelijk door een eerstelijnspsycholoog.

Verslavingen

In 2023 wisten we van 25% van de vrouwen dat ze een verslavingsprobleem hadden. De meest voorkomende problemen waren drankmisbruik en het nemen van te veel medicatie.

Als ze het wensen kunnen vrouwen over hun verslavingsproblemen spreken met diegene die hen begeleidt in het team. Soms kan verslaving leiden tot gedragsproblemen in huis en dan wordt het onderwerp zeker ter sprake gebracht. Als een vrouw iets aan haar verslaving wil doen, verwijzen we haar door naar een gepaste dienst zoals een medisch centrum, een dagcentrum, een specialist, etc.

Vorming en zoeken naar werk

In 2023 hebben 34 vrouwen zich ingeschreven bij **Hobo**, waarvan 32 vrouwen hebben deelgenomen aan activiteiten van het centrum. Deze 32 vrouwen hebben in totaal 89 keer deelgenomen aan een activiteit, wat gemiddeld drie keer per persoon is.

Verder hebben 10 vrouwen van Open Deur een ontmoeting gehad met een jobcoach van **Hobo** om hun beroepsproject te verduidelijken. Vervolgens hebben 8 vrouwen een officiële begeleiding naar werk gekregen. De werkbegeleiding bij Hobo streeft ernaar een realistisch beroepsproject op te stellen en uit te werken, na een globaal en diepgaand bilan te hebben opgesteld samen met de maatschappelijk werker die de sociale begeleiding doet.

De situaties van de vrouwen in Open Deur verschillen onderling heel erg. Men ziet er echter veel voorkomende situaties:

- wat betreft de socio-professionele:
 - *gebrekkige talenkennis om officiële stappen te zetten: schriftelijke vacatures, sollicitatiegesprekken, een beroepsopleiding,*
 - *laaggeschoold of geen beroepsopleiding*
 - *weinig of geen (officiële) werkervaring*
- wat betreft hun socio-economische situatie:
 - *de moeilijke vraag of de persoon eerst naar woning of eerst naar werk moet zoeken.*

Vandaag de dag is een job vinden niet evident. Enerzijds is het goed heel proactief te zijn en stappen te ondernemen naar werkgevers toe, direct of via via, en dit met veel moed en een goede portie geluk. Anderzijds moet men het langetermijndenken durven aansnijden, door taallessen te volgen, een beroepsopleiding of stage te kiezen, om het beroepsprofiel bij te schaven en de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten.

Met oog op deze moeilijkheden biedt de samenwerking tussen Open Deur en Hobo aanzienlijke voordelen:

- *Het overleg tussen de maatschappelijk werker en de werkbegeleider laat toe om een beter zicht te krijgen op de vaardigheden van de persoon en meer klaarheid te brengen over de keuzes die zich aanbieden...*
- *De nabijheid tussen beide organisaties vergemakkelijkt de doorverwijzing.*
- *Na hun verblijf in Open Deur blijven vrouwen die een woning gevonden hebben steeds welkom op Hobo.*

Bestemming

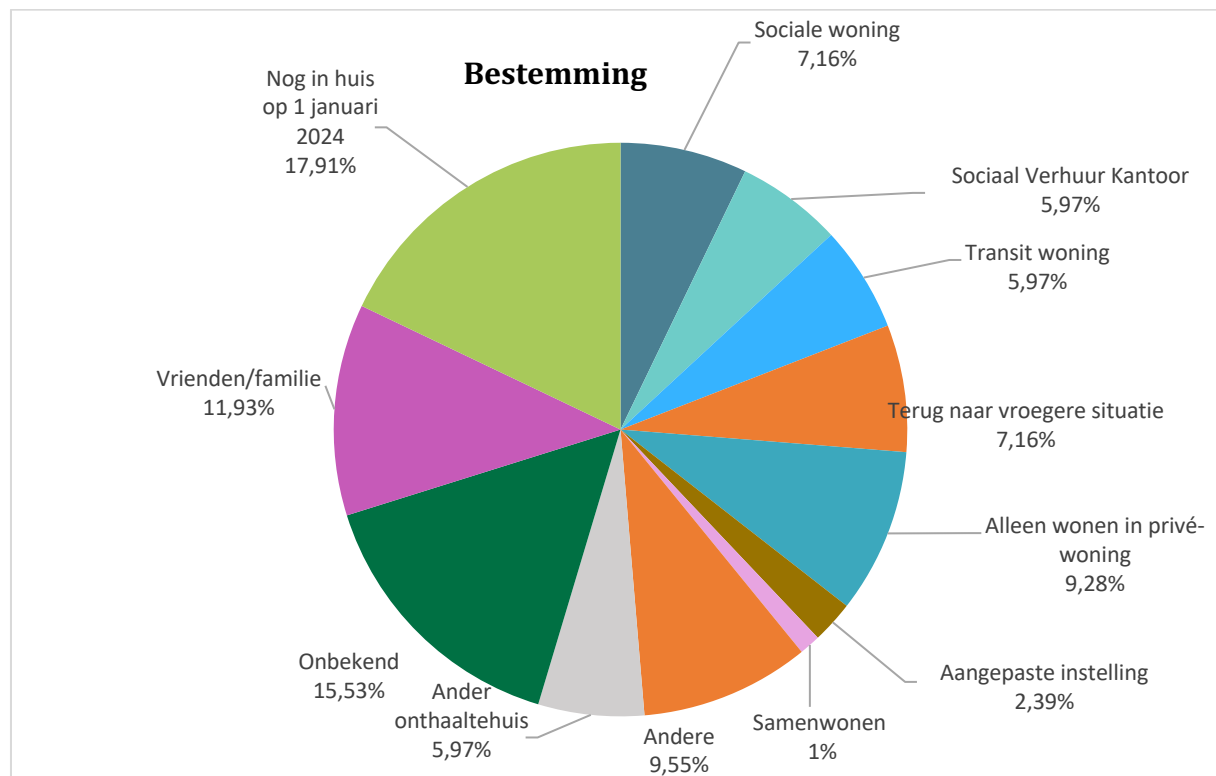
Bijna één derde van de vrouwen die bij ons verbleven (28,56 %) in 2023 is alleen gaan wonen na hun verblijf bij Open Deur. 1 op 10 (9,52 %) van de vrouwen vond een woning op de privé-markt. Zes vrouwen werden gehuisvest via artikel 36 en vijf vrouwen vonden een woning via een sociaal verhuurkantoor. In onze nieuwe transitwoning in de Kogelstraat 18 verbleven in 2023 twee vrouwen. Ook verbleef iemand in de transitwoning van **Home du Pré**. Open Deur zorgde voor de na-begeleiding gedurende een bepaalde periode. Sommige onder hen werden daarna verder begeleid door een dienst thuisbegeleiding.

Soms blijkt dat een verblijf in ons onthaaltehuis niet overeenkomt met de noden van de persoon. We gaan dan op zoek naar een andere, meer geschikte, instelling of onthaaltehuis. Dit gebeurde voor 9 vrouwen. Zij verhuisden onder andere naar **Apertura, Entre Autres, Centre Monfort, Rue Verte, Chèvrefeuille, Escale, PAG-ASA, Accueil Verviers**.

Sommige vrouwen keren terug naar hun oude woonsituatie, in 2023 was dit het geval voor zes vrouwen, of 7,14 %. Wanneer een vrouw de wens uit terug te keren naar haar vroegere

situatie, zullen we hier geen oordeel over vellen. Wel trachten we haar bewust te maken van hetgeen haar motiveerde om thuis weg te gaan en wat haar motiveert om nu terug te keren. We verzekeren hen dat onze deur wijd openblijft als ze later opnieuw een aanvraag wensen te doen.

Voor de 15,48 % van de vrouwen die bij ons vertrekken naar een “onbekende” bestemming gaat het vooral over korte verblijven, waaronder die van een aantal vrouwen voor wie het gemeenschappelijk leven te moeilijk blijkt te zijn. In sommige gevallen worden wij gedwongen een einde te stellen aan het verblijf wegens het niet-respecteren van het institutioneel kader.

Follow up

Ruim een derde van de vrouwen wordt nog opgevolgd na hun vertrek uit Open Deur. 18 vrouwen werden na hun vertrek opgevolgd door de dienst nabegleiding van Open Deur.

2 vrouwen in een transitwoning kregen eveneens begeleiding.

Vier vrouwen, die in afwachting van de opstart bij **Aprèstoe, De Schutting** en **Le Nouveau 150** opgevolgd werden door Open Deur, zijn eveneens opgenomen in de cijfers van de nabegleiding. Voor deze vrouwen werd tijdens hun verblijf reeds een aanvraag gedaan bij de dienst waar ze nu door worden bijgestaan.

2 vrouwen werden onmiddellijk na hun vertrek uit Open Deur opgevolgd door Aprèstoe.

Elf andere vrouwen worden gevolgd door **Chèvrefeuille, Entre Autres, La Ramée, Centre Montfort, Le Nouveau 150, Pagasa, La Maison Rue Verte, Transit** en **Apertura**.

De animaties

Participatie aan activiteiten georganiseerd door Open Deur	Aantal activiteiten	Aantal participaties vrouwen	Aantal participaties kinderen
Culturele activiteiten : bioscoop, museum, theater	30	120	52
Sportieve activiteiten : zwemmen, mini-golf, overdekte speelruimte, schaatsbaan, trampolinepark, wandelen, bowling	9	42	40
Uitjes : parken, stadswandeling, Kerstmarkt	10	31	39

Participatie aan activiteiten georganiseerd door anderen	Aantal activiteiten	Aantal participaties vrouwen	Aantal participaties kinderen
Les Gazelles de Bruxelles	11	26	0
Massage door Dana	22	99	16
Andere (Expressie-atelier bij Espace Social de Télé-Service , Klusjes-atelier van Convivence , Plazey, Feest van de Zomerzonnewende)	23	122	12

Dit jaar hebben 34 vrouwen zich ingeschreven bij Hobo, waarvan 32 vrouwen aan activiteiten deelgenomen hebben. Er werden 89 participaties geteld en dus een gemiddelde van 3 activiteiten per bewoonster die bij Hobo ingeschreven was.

Animaties en ateliers georganiseerd door het team	Aantal animaties	Aantal participaties vrouwen	Aantal participaties kinderen
Huisvestingsatelier	20	39	0
Praatgroepen	5	59	0
Welzijnsatelier	4	27	0
Groene vingers	20	10	35

Nabegleiding

Als een vrouw een nieuwe woning heeft gevonden, kan ze hulp vragen aan het team bij alle stappen die ze onderneemt bij de verhuis zoals: contact met de eigenaar van de woning, contact met het OCMW van de nieuwe gemeente, een contract aangaan met een leverancier voor gas en elektriciteit, de aankoop van meubilair en de montage ervan, transport , klusjes in het appartement,... Ook bij de uitbouw van een nieuw netwerk en doorverwijzing naar diensten in de buurt waar ze gaat wonen kan ze op ons rekenen. Sommige vrouwen vragen ook opvoedingsondersteuning.

We beschikken over het **Fonds Monique van Oldeneel tot Oldenzeel**, waardoor we vrouwen die het nodig hebben financieel kunnen steunen bij hun verhuis voor de eerste huur, meubelen, de huurwaarborg,...

In 2023 hebben wij in totaal 34 vrouwen en 24 kinderen opgevolgd, waarvan 9 reeds in 2022 begeleid werden. Open Deur kan de bewoonsters na hun vertrek nog maximaal zes maanden verder volgen. Uitzondering hierop zijn diegene die in het **Lazare**-project zijn ingetrokken of in de transitwoningen van **Home Du Pré**. Beide projecten vragen dat de vrouwen tijdens hun verblijf een psychosociale begeleiding blijven krijgen. Die begeleiding wordt in het kader van de nabegleiding door Open Deur verzorgd. De vrouwen die in een woning van SVK **Iris** wonen, worden eveneens door Open Deur opgevolgd.

Wanneer we merken dat de begeleiding uitloopt en dat we in overleg met de persoon tot de vaststelling komen dat een begeleiding nog nodig is zoeken we een dienst thuisbegeleiding. Zo hebben we in 2023 twee vrouwen doorverwezen naar **Aprèstoe** en één gezin naar **Huis van Vrede**. Zoals reeds eerder vermeld, werden vier vrouwen door ons gevolgd in afwachting van een begeleiding bij een andere dienst. 16 vrouwen zijn nog steeds in begeleiding. De overige werden in onderling overleg beëindigd.

Verblijfplaats bij aanvang van de nabegleiding in 2023	Aantal vrouwen
Sociaal Verhuurkantoor	6
Grondregie van de Stad Brussel	1
Sociale Woning	8
Transitwoning (Open Deur en Home du Pré)	5
Solidaire colocatie (Lazare)	2
Privé	12
Colocatie	0
Andere	0
Ongekend	0

Twaalf vrouwen verblijven bij aanvang van de begeleiding in een privéwoning. Eén vrouw kon een appartement huren via de Grondregie van de Stad Brussel.

Acht vrouwen kregen een sociale woning. Zeven van hen kregen voorrang op de wachtlijst van de sociale woningen in het kader van artikel 36. Dat artikel geeft voorrang aan vrouwen die het slachtoffer waren van intrafamiliaal geweld.

Twee vrouwen namen hun intrek in onze nieuwe transitwoning, een één-slaapkamer-appartement in de Kogelstraat nr.18. Drie vrouwen verbleven in een transitwoning van **Home**

Du Pré. Twee bewoonsters konden een kamer krijgen in de solidaire colocatie van het **Lazare-Project**.

De begeleidingsvragen zijn heel divers. Toch zien we een aantal begeleidingsonderwerpen vaak terugkomen. 94% van de begeleide vrouwen heeft administratieve hulp nodig. Tijdens en na een verhuis moet er heel wat administratie geregeld worden: inschrijving op de gemeente, het ziekenfonds op de hoogte brengen, een aanvraag doen voor een huurtoelage, contact opnemen met de nieuwe energieleverancier...

Iets meer dan de helft van de vertrokken bewoonsters vraagt hulp bij de zoektocht naar een nieuwe woning. Dit is zeker het geval voor de personen die in een transitwoning verblijven. Ook de personen die in het project van Lazare verblijven, worden geacht op termijn een nieuwe woning te zoeken. Het gebeurt ook dat vrouwen niet tevreden zijn over de woning waarnaar zij vertrokken zijn, vanuit Open Deur, of dat deze niet meer voldoet aan de gezinssamenstelling.

Ongeveer 30% van de personen die door onze dienst begeleid worden, hebben een precair verblijfsstatuut. Wanneer ze uit Open Deur vertrekken, hebben ze hulp nodig bij de procedure om hun statuut te behouden. Vaak zijn deze vrouwen, die slachtoffer zijn van huiselijk geweld, via gezinshereniging in België toegekomen. Wanneer zij dan van hun echtgenoot scheiden, riskeren zij hun verblijfsstatuut te verliezen. Reeds tijdens hun verblijf zijn we daar mee bezig maar in de meeste gevallen duurt deze procedure zeer lang waardoor dit verder opgevolgd moet worden na hun vertrek.

Het uitbouwen van een netwerk in de nieuwe buurt waar ze wonen, is heel belangrijk. We zoeken met de vrouwen activiteiten en organisaties in de buurt van waar ze wonen, zoals buurthuizen, praatgroepen.

Ongeveer één derde van de vrouwen die we in 2023 begeleid hebben, heeft chronische gezondheidsproblemen. Met hen zochten we naar een nieuwe huisarts of een wijkgezondheidscentrum in de buurt van hun nieuwe woning.

In bijna de helft (44%) van de dossiers werd er ook juridische hulp gevraagd. Dit is normaal omdat veel vrouwen die bij Open Deur vertrekken nog verwickeld zitten in een echtscheidingsprocedure of een procedure rond de verblijfsregeling van de kinderen. Wij houden contact met hun advocaten, lezen de verzoekschriften en vonnissen die hen worden toegestuurd en verwoorden die in meer behapbare taal die ze kunnen begrijpen. Op die manier krijgen ze de regie over hun eigen situatie en hebben ze niet het gevoel dat alles boven hun hoofd beslist wordt.

Ongeveer één derde van de vrouwen die we begeleiden zijn actief op zoek naar werk. Die zoektocht is vaak al begonnen tijdens hun verblijf in Open Deur, maar wordt verdergezet en is zelfs intenser wanneer ze vertrekken naar hun eigen woning. Sommige vrouwen merken pas dan dat ze niks om handen hebben en vervelen zich alleen in hun woning. Ze zetten dan makkelijker de stap naar de werkvloer.

In meer dan de helft van de dossiers die we opvolgen, hebben we contacten met het OCMW. Voor zes dossiers hebben we intensief contact gehad met het OCMW om ervoor te zorgen dat

het dossier gedeblokkeerd werd. In negen gevallen kwamen de vrouwen financieel in de problemen, omdat het OCMW niet tijdig uitbetaalde. Drie vrouwen hebben zelfs geld moeten lenen van Open Deur om tijdig hun facturen of hun huur te kunnen betalen. Twee vrouwen konden hun huur wel tijdig betalen, maar moesten bij vrienden of familie geld lenen om eten te kopen. Indien Open Deur er op dat moment niet was geweest, hadden zij na enkele maanden al schulden gehad bij hun nieuwe huisbaas met alle mogelijke gevolgen van dien.

Het duurt vaak te lang vooraleer vrouwen een eerste afspraak krijgen bij hun nieuwe OCMW. Bovendien duurt het ook lang voordat hun dossier volledig is en voor ze een beslissing van het OCMW in de bus krijgen. Bij sommige OCMW's moeten vrouwen twee tot drie maanden op hun uitkering wachten na het verlaten van het onthaaltehuis. Op die manier komen vrouwen al vanaf het begin in de problemen. Vrouwen die een lang verblijf achter de rug hebben in Open Deur, hebben kunnen sparen en we moedigen hen ook aan om dat te doen. Niet alle vrouwen hadden voldoende tijd om te sparen en komen dan onmiddellijk terug in de problemen als het nieuwe OCMW er lang over doet om hun dossier te behandelen.

Daarom verlengt het OCMW van Brussel hun hulp met enkele weken, om de periode tussen de aanvraag bij het nieuwe OCMW en de toekenning van het leefloon te overbruggen.

Een bijkomend probleem hierdoor, is dat het moeilijk wordt om een aanvraag te doen voor een herhuisvestingstoelage. De herhuisvestingstoelage bestaat voor mensen die een ongeschikte woning verlaten (onbewoonbaar of ongeschikt aan hun gezinssamenstelling) of voor mensen die uit de dak- of thuisloosheid komen.

Voor deze toelage hebben we een bewijs van inkomsten nodig van het nieuwe OCMW en een bewijs van dakloosheid. De contacten met het nieuwe OCMW verlopen zo moeizaam dat we vaak niet tijdig de nodige documenten kunnen voorleggen om deze toelage aan te vragen. Hierdoor vervallen de meeste aanvragen voor het dossier volledig is.

Hieronder volgen **enkele cijfers** over de vrouwen en kinderen die we volgden in het kader van de nabegeleiding.

De gemiddelde leeftijd van de vrouwen bij de aanvang van de begeleiding is 42 jaar. De gemiddelde leeftijd van de kinderen 7 jaar.

% vrouwen naar taal	2023
Franstalig	85,29
Nederlandstalig	0
Engelstalig	11,76
Andere	2,94

De overgrote meerderheid van de begeleidingen gebeurt in het Frans. Dit jaar hebben we geen enkele begeleiding in het Nederlands gedaan, maar wel vier begeleidingen in het Engels. Eén vrouw, die enkel Arabisch sprak, konden we begeleiden met de hulp van een tolk.

Vrouwen die onvoldoende het Frans of het Nederlands beheersen, worden sterk aangemoedigd om taallessen te volgen om minstens één van deze landstalen machtig te worden. We zoeken samen met hen intensieve lessen die passen binnen hun planning. Vrouwen die werken, zullen vaker avondlessen aangeboden krijgen. Vrouwen die overdag tijd hebben, zullen begeleid worden naar meer intensieve taallessen. Idealiter elke weekdag. Dit om zo snel als het kan autonoom te worden en zonder onze hulp het dagelijkse leven terug op te pikken. Eens ze uit het onthaaltehuis vertrokken zijn, zijn we er niet continu meer om hen te helpen.

% vrouwen naar domicilie-adres	2023
1000 Brussel	17,65
1020 Laken	2,94
1030 Schaarbeek	11,76
1040 Etterbeek	8,92
1050 Elsene	5,88
1070 Anderlecht	20,59
1083 Ganshoren	2,94
1090 Jette	8,92
1140 Evere	2,94
1210 Sint-Joost-Ten-Noode	5,88
1410 Waterloo	2,94
1830 Machelen	2,94
2060 Antwerpen	2,94
Geen Domicilie	2,94

De grootste groep woont in Anderlecht. De tweede grootste groep woont in Brussel en op de derde plaats staat Schaarbeek.

In principe worden enkel ex-bewoonsters die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest door Open Deur opgevolgd. Voor twee vrouwen hebben we een uitzondering gemaakt. Eén vrouw, die naar Antwerpen verhuisde, had hulp nodig bij de installatie in haar nieuwe woning en het uitbouwen van een netwerk in haar nieuwe buurt. Eénmaal gingen we ter plaatse om contacten te leggen met het OCMW en het plaatselijke CAW. We hebben ervoor gezorgd dat alle documenten tijdig bij de juiste diensten geraakten zodat moeder en dochter een inkomen hadden. Voor alle verdere vragen kon ze terecht bij het CAW.

Eén vrouw woont met haar twee dochters in Machelen. Zij verplaatst zich zoveel mogelijk naar ons kantoor.

Eén vrouw die in onze transitwoning verblijft, blijft gedomicilieerd in Waterloo tot ze een nieuwe woning gevonden heeft.

% vrouwen naar bezigheid	Start begeleiding	Einde begeleiding
Vrijwilligerswerk	2,94	0,00
Schoolgaand	5,88	2,94
Vorming	29,41	23,53
Werk	14,71	14,71
Geen	47,06	20,29
Nog in begeleiding	-	38,24

Bij aanvang van hun begeleiding heeft ongeveer de helft van de vrouwen geen bezigheid overdag. Ongeveer één derde volgt taallessen of een andere vorming en iets meer dan één achtste werkt. Twee vrouwen vonden werk tijdens hun begeleiding. Eén vrouw begon aan een opleiding tot medewerker in een woonzorgcentrum.

% vrouwen naar verslaving	2023
Geen	88,24
Alcohol	2,94
Medicatie	0,00
Harddrugs	2,94
Methadon	0,00
Softdrugs	5,88
Andere	0,00
Twijfel	0,00

We hebben bijzondere aandacht voor vrouwen met een verslaving die na hun verblijf in Open Deur alleen gaan wonen. Het kader van het onthaaltehuis valt weg en de verleiding wordt groot om opnieuw te gebruiken. We proberen vaker contact te leggen met deze ex-bewoonsters, om er zeker van te zijn dat alles nog goed gaat in hun nieuwe woning. Voor hun vertrek, raden we hen aan om een bewindvoerder te nemen, om er op die manier zeker van te zijn dat ze hun woning niet zullen verliezen wegens onbetaalde huur.

% vrouwen naar psychiatrische problemen	2023
Ja	8,82
Neen	79,41
Twijfel	11,76

Het is ook niet uitzonderlijk dat vrouwen met een psychische kwetsbaarheid alleen gaan wonen na Open Deur. Ook bij hen proberen we ervoor te zorgen dat ze de nodige psychologische begeleiding krijgen, zodat ze zelfstandig kunnen blijven wonen.

De overgrote meerderheid van de vrouwen heeft geen psychiatrische problemen. Drie vrouwen hebben een duidelijke psychiatrische problematiek en bij vier vrouwen werd er geen diagnose gesteld, maar is er wel twijfel.

Transitwoning Kogelstraat 18

Aangezien onze transitwoningen werden afgebouwd in functie van de capaciteitsverhoging van het onthaaltehuis zijn we op zoek gegaan naar nieuwe transitwoningen. We blijven het belang erkennen van deze vorm van huisvesting, die als een tussenstap kan fungeren voor vrouwen met kinderen of alleenstaanden om zelfstandigheid op te bouwen. Voor sommigen is een transitwoning de eerste kans om zelfstandig te wonen, en is het een essentieel instrument om hen te ondersteunen.

In de loop van 2023 hebben wij een nieuwe transitwoning verworven in de Kogelstraat: een gemeubeld éénslaapkamerappartement met keuken, woonkamer, badkamer en een aparte slaapkamer. Tot nu toe hebben al twee bewoonsters de gelegenheid gekregen om hier te verblijven, waaronder een alleenstaande vrouw en een moeder met één kind. De positieve ervaringen van deze bewoonsters motiveren ons om verder te zoeken naar nieuwe transitwoningen zodat we aan meer vrouwen de ervaring kunnen bieden van deze tussenstap naar meer volledige zelfstandigheid.

In 2023 verbleven er twee vrouwen en één kind in onze nieuwe transitwoning.. Eén vrouw met haar dochter verbleef er 162 nachten, ongeveer 5 maanden. De alleenstaande vrouw verbleef er 59 dagen en verblijft er nog steeds.

Gegevens over de kinderen

In 2023 verbleven er 39 kinderen, 20 meisjes en 19 jongens, in Open Deur met een totaal van 3203 overnachtingen. We hebben 31 kinderen onthaald in 2023 en 8 kinderen werden onthaald in 2022, maar bleven nog een deel van 2023. De gemiddelde verblijfsduur was 82 dagen. We tellen alleen de kinderen die overnachtten in het onthaaltehuis.

We werken ook met moeders die niet vergezeld zijn van hun kinderen. In 2023 was dat het geval voor 6 moeders en 16 kinderen. In de meeste gevallen proberen we een bezoek tussen moeder en kind te regelen. Sommige situaties vergen een intensieve opvolging. In 2023, namen we op vraag of met de instemming van de moeder deel aan overleg met de **S.P.J., S.A.J. S.R.G. Clair Matin, S.R.G. Le Harmattan, sociale dienst van de Jeugdrechtbank en Tonuso** met als doel het contact tussen moeder en kind te herstellen of te evalueren.

Leeftijd

Aantal kinderen

Tussen 0 en 5 jaar	10
Tussen 6 en 12 jaar	20
Ouder dan 12 jaar	9

De gemiddelde leeftijd was 9 jaar. 30 van de 39 kinderen waren jonger dan 12 jaar. 51 % van de kinderen gingen naar de lagere school.

Verblijfsduur

Aantal kinderen

< 3	0
3-7	0
8-14	4
15-30	6
31-45	1
46-90	14
Meer dan 90 dagen	14

Gezinsgrootte

Aantal moeders

Moeders met 1 kind	15
Moeders met 2 kinderen	6
Moeders met 3 kinderen	4

Onderwijs

	Aantal kinderen
Bij de moeder	4
Kribbe	2
Kleuteronderwijs	4
Lager onderwijs	18
Buitengewoon Lager Onderwijs	2
Algemeen secundair onderwijs	4
Technisch secundair onderwijs	2
Onthaalklassen	3

Taal

	Aantal kinderen
Franstalig	30
Nederlandstalig	7
Anderstalig	2

Anderstalig = Engelstalig

Animaties in Open Deur

	Aantal	Aantal kinderen gemiddeld	Aantal moeders gemiddeld
Kindervergadering	15	5	-
Moedervergadering	2	-	6
Uitstap Open Deur	18	5	4
Spelatelier	10	3	-

Animaties buitenshuis

	Aantal kinderen	Aantal moeders
Hobby	11	7
Vakantie-activiteiten	22	14
Baboes	2	2

3 kinderen waren reeds ingeschreven in een voetbalclub voor ze bij ons terechtkwamen. Opdat ze dit konden verder zetten, zochten we samen met de moeder naar oplossingen voor het betalen van het lidgeld. Soms werd deze kost door beide ouders gedeeld, soms deden we een aanvraag voor een gedeeltelijke tussenkomst van het OCMW.

In overleg met moeder en kind zochten we naar een vrijetijdsbesteding voor 8 kinderen. We schreven 2 kinderen in in een voetbalclub, 2 kinderen in een zwemclub, 4 kinderen in de buitenschoolse activiteiten van hun school en dan ging het om dans, psychomotoriek, gezelschapspelen, taalatelier en turnen.

De vakantie-activiteiten vinden steeds buitenshuis plaats. Hiervoor werken we samen met verschillende sport -en jeugdverenigingen: **ADEPS Anderlecht, Action Sport Koekelberg, Anneessens 25, le Cémôme, C.F.S., Don Bosco, IBO Buiteling, Kids Activity, Lattitude Jeunes, Het Meervoud, Mess-Tissage, Minimômes, Service Sport de la Ville de Bruxelles, ULB Sport, VGC speelplein Spoor West en De Kastaars.**

Voor veel kinderen is het de eerste keer dat ze aan dergelijke activiteiten deelnemen en velen onder hen blijven ook na hun verblijf op deze organisaties beroep doen. Daarom vragen we een sociaal tarief voor hen aan en zoeken we bewust naar betaalbare vakantiestages. Sommige OCMW's werken ook samen met enkele van deze vzw's en komen volledig of gedeeltelijk tussen voor de betaling. De **VGC** voorziet een Passepartoe. Dit is een toegangkaart voor hobby's, culturele en sportieve activiteiten aan verminderde prijs voor iedereen vanaf 3 jaar. De aanvraag van de kaart is gratis en wordt voorbehouden aan kansarme gezinnen.

14 van de 39 kinderen verbleven hier langer dan 3 maanden. Hierdoor namen ze dikwijls verschillende keren deel aan vakantie-activiteiten. Hoe meer ze het doen, hoe meer het ingeburgerd geraakt, hoe groter de kans dat ze het zullen voortzetten na hun verblijf.

We sturen de mama's met hun kleine kinderen naar **Baboes** vzw. Dit is een speel- en ontmoetingsplek voor de Brusselse allerkleinsten. Kinderen tussen 0 en 4 jaar kunnen er spelen terwijl de ouders toekijken, meespelen of met andere ouders van gedachten wisselen.

Problematiek

	Aantal kinderen
Getuige van geweld tussen ouders	19
Slachtoffer van familiaal geweld	3
Verwaarlozing	2
Materiële problemen	21
Schoolmoeilijkheden	4
Gezondheidsmoeilijkheden	1
Slaapmoeilijkheden	3
Eetmoeilijkheden	8
Andere opvoedingsmoeilijkheden	15

In 2023 waren 19 van de 39 kinderen, of 49 % van de kinderen, getuige van geweld tussen hun ouders.

Blootstelling aan partnergeweld is een vorm van psychologische mishandeling van de kinderen. Geweld doet de routine en de regels, die het gezinsleven bij elkaar houden, uit elkaar spatten. De ouders worden tegelijk een bron van veiligheid en van angst. Dit zorgt voor veel verwarring en veroorzaakt sterke emoties bij het kind. Getuige zijn van partnergeweld creëert een gevoel van dreiging en schendt de basisveiligheid van het kind.

Hoe frequenter en ernstiger het geweld, hoe gevoeliger en waakzamer het kind wordt voor alle tekenen die een periode van geweld aankondigen. Het kind wordt onderworpen aan de cirkel van geweld en past zich in zijn dagelijks leven aan doorheen de verschillende fases: het voelt de spanning, ondergaat de crisis en hoopt dat het geweld er niet komt. Het voelt de angst, de dreiging en de onmacht wanneer het geweld zich herhaalt. Dit brengt opnieuw een groot gevoel van angst met zich mee.

Partnergeweld terroriseert het kind en isoleert het door angst of schaamte voor het geweld. Het beschadigt het kind door het gewend te maken aan machtsmisbruik en ongepaste vormen van interpersoonlijke relaties. Het leert dat het kan krijgen wat het wil door gebruik te maken van geweld. Het kind groeit op met fundamentele twijfels wat liefde, intimiteit en geweld betreft.

Niet alle kinderen lijden op dezelfde manier of even intens onder het partnergeweld waaraan ze blootgesteld werden, maar de moeilijkheden die geobserveerd werden zijn vergelijkbaar met die van andere vormen van mishandeling: problemen rond geestelijke gezondheid (angst, depressie, posttraumatische stress), fysieke klachten (buikpijn, hoofdpijn, nachtmerries, slapeloosheid, verwondingen...), concentratieproblemen (schoolachterstand of zittenblijven) en problemen met het functioneren op sociaal vlak (gedragsproblemen, zoals opstandig gedrag, onrust, angstaanvallen, woedeaanvallen, zich op zichzelf terugtrekken,...).

3 kinderen waren fysiek zelf ook slachtoffer van familiaal geweld .

Dit jaar stelden we vast dat **21 kinderen van de 39 of ongeveer 1 kind op 3 materiële problemen** heeft gekend.

2 kinderen waren slachtoffer van verwaarlozing. Het ging om kinderen die sinds verschillende jaren niet meer school liepen en zo een enorme leerachterstand opliepen. Een dokter van het Brandwondencentrum van Neder-over-Heembeek contacteerde ons en was gealarmeerd omdat hij ernstige vermoedens had dat een moeder de pleisters van de brandwonden van haar kind opzettelijk verwijderde om te voorkomen dat hij terug naar school kon gaan. Een ander kind beschikte niet over schoenen en kleren van zijn maat en werd niet regelmatig van eten voorzien, omdat zijn moeder het geld liever spendeerde aan drugs.

4 van de 39 kinderen kenden schoolproblemen. Er was onder andere sprake van leer- en ontwikkelingsproblemen, schoolmoeheid, faalangst en taalachterstand.

In de mate van het mogelijke laten we de kinderen verder naar hun vertrouwde school gaan. Als de afstand echt te groot is zoeken we plaats in een school in de buurt van het onthaaltehuis. **In 2023 hebben we voor 5 kinderen een nieuwe school gezocht.**

Een kind inschrijven in een school is vaak ingewikkeld voor onze moeders, omdat verwacht wordt dat het gebeurt via internet en ze verschillende mogelijke scholen moeten aanduiden. Het gebeurt ook dat ze geen toegang hebben tot een computer.

We zochten naar kinderopvang voor 5 kinderen en vonden plaats voor **2 kinderen in de occasionele kinderopvang**.

1 kind had een ongeval in het onthaaltehuis en verbrandde zich. Het werd opgevolgd door het Brandwondencentrum van Neder-over-Heembeek. De moeder ging wekelijks naar het centrum om de verbanden te controleren of te vervangen.

3 kinderen hadden slaapproblemen of een gebrek aan ritme. Ze slaagden er niet in om in te slapen, hadden nachtmerries of deden aan bedplassen.

8 van de 39 kinderen had eetproblemen. De meeste onder hen waren heel selectief in hun keuze aan tafel. Onze maaltijden zijn gemeenschappelijk. Een vrouw kookt om beurt een maaltijd voor de hele groep. Dit jaar waren er veel kinderen die het moeilijk vonden om de maaltijd die niet door hun moeder klaar gemaakt werd op te eten, omdat ze de ingrediënten niet lekker vonden. Dit lokte stress uit zowel bij de moeders als bij de kinderen.

De moeders van 15 kinderen signaleerden andere problemen rond opvoeding. Ze stelden ons de volgende vragen: Hoe praat ik met mijn kind over het overlijden van hun vader? Hoe motiveer ik mijn kind om naar school te gaan? Hoe leren “neen” zeggen of grenzen stellen? Hoe praat ik over de echtscheiding met mijn kind? Hoe kan ik mijn kind aanzetten om gezond te eten? Hoe leer ik mijn kind om alleen te slapen? Hoe reageer ik op zijn driftbuien? Wat met schermtijd?

Netwerk

Dit jaar hebben we met volgende diensten samengewerkt:

Bru-Stars, bureau de consultation ONE rue des Six Jetons, Centre de Santé Mentale U.L.B., Centre de Santé Mentale Le Norois, Centre de Santé Mentale Sésame, C.L.B. Noord Brussel, C.O.S., C.R.G. Clair Matin, centre de P.M.S. d’Auderghem, école La Découverte, S.R.G. Le Harmattan, Brandwondencentrum van Neder-over-Heembeek, La Lice, SOS Enfants, TONUSO, zorgjuf van de Gemeentelijke basisschool De Puzzel.

Om een netwerk rond een gezin op te bouwen heeft de kinderwerking contacten met de centra voor geestelijke gezondheidszorg, de buurthuizen, **Kind en Gezin**, de scholen, de **CLB’s**, de jeugdbescherming,... Op die manier kunnen we het gezin aangepaste hulp bieden. Het team zou ook meer ervaringen en werkmethodes willen uitwisselen met collega’s van andere onthaaltehuizen. Het is belangrijk om onze ervaringen te delen in de sector, om verder te blijven nadenken, nieuwe methodes te ontwikkelen en vormingen te volgen.

In 2023 hebben we beroep gedaan op de SAJ voor 2 kinderen. 1 kind stond onder toezicht van de Jeugdrechter.

Travail des pères

Contacts entre la Porte Ouverte et les pères

Lorsqu'une maman arrive à la maison d'accueil, nous essayons de comprendre sa situation dans sa globalité. Ensuite, en équipe et par rapport à la situation de la maman, nous voyons s'il est judicieux de parler du papa et d'éventuellement prendre contact avec lui. En effet, certaines femmes sont séparées depuis longtemps du papa de leurs enfants, gèrent bien la situation et n'ont pas besoin de notre intervention. D'autres ne sont pas prêtes à nous en parler ou à reprendre contact avec celui-ci.

Quand nous parlons pour la première fois à la maman du travail que l'on peut réaliser avec le père de leurs enfants, nous lui expliquons en quoi cela consiste, quels sont les thèmes qui peuvent être abordés, le cadre, la confidentialité et l'intérêt que nous voyons dans cette prise de contact. Si la maman accepte, nous regardons ensuite avec elle si des choses urgentes doivent être réglées tel que la santé, la scolarité ou autres. Nous travaillons toujours, bien sûr, avec l'accord de la maman et ce, avec l'enfant au centre de nos préoccupations.

Ensuite, la plupart du temps, un premier contact avec le papa se fait directement à la porte ou par téléphone, pour nous présenter et lui proposer une rencontre. Les papas réagissent généralement positivement à cette invitation même si certains ont besoin d'un temps de réflexion. Ce qui nous semble important, c'est que le papa puisse avoir un endroit où il peut s'exprimer, où il est aidé par rapport à son enfant, que ce soit au sein de la maison d'accueil ou ailleurs.

Lors de la première rencontre, nous prenons le temps de mettre un cadre clair et nous rappelons au papa qu'il est ici en tant que père, rôle qui est différent de l'ex conjoint. Par ailleurs, le papa entre dans la maison d'accueil par une porte qui est différente de l'entrée de la maison d'accueil des femmes. Il est important de respecter l'espace des femmes, des mamans.

Le premier entretien est intéressant car il nous permet de faire connaissance avec le papa, de l'écouter, de lui expliquer où et dans quelles conditions vit son enfant, le rythme de la maison d'accueil etc. Les thèmes des entretiens varient d'une situation à l'autre. Nous essayons de comprendre quelle place occupe le papa, comment cela se passait avant que la maman et son enfant arrivent à la maison d'accueil, si un jugement a été établi, comment les parents communiquent entre eux, etc. Nous essayons de voir ce que nous pouvons mettre en place pour maintenir ou éventuellement établir un lien avec le papa si la maman et l'enfant le souhaitent. Nous abordons aussi certains thèmes plus administratifs ou de logistiques comme l'école, la crèche, les allocations familiales, la reconnaissance de handicap, la pension alimentaire, etc. Chaque accompagnement est différent et adapté à la demande des parents. Nous gardons comme objectif supérieur et principal l'intérêt de l'enfant.

Ensuite, un résumé de l'entretien est rendu en équipe afin de partager la vision du papa, ses disponibilités et ses attentes. Cela permet d'agrandir le champ sur la compréhension de la situation familiale. L'équipe s'efforce de rester neutre et objective. Nous sommes là pour établir un lien, faire de la prévention, notre rôle n'est pas de faire une thérapie. Si le parent

émet le souhait ou si l'équipe suggère que la famille a besoin d'un travail plus approfondi, nous renvoyons vers le réseau où nous pouvons proposer une réunion avec les différents intervenants qui aident déjà la famille afin de mutualiser l'aide.

En renvoyant les parents vers un service extérieur, l'équipe les invite à faire appel à une aide extérieure à la maison d'accueil, ce qui permettra à la famille de continuer le travail même lorsque maman et enfant(s) auront quitté la Porte Ouverte.

Durant cette année 2023, nous avons pu avoir des contacts avec 7 papas par téléphone et/ou en présentiel. Par ailleurs, nous avons parlé de la relation père-enfant avec 25 de nos femmes hébergées.

Supervision autour de la relation père enfant

Nous avons exposé avec notre superviseur, Philippe Kinoo, pédopsychiatre, autour de 12 situations complexes liées à la parentalité.

Réflexion sur la parentalité et pratiques quotidiennes

Cette année 2023, nous avons continué à consacrer du temps lors des supervisions d'équipe pour continuer nos réflexions sur la place du travail des pères à la Porte Ouverte.

Pour ce faire, **l'année précédente**, nous avons réalisé en sous-groupe un travail préparatoire autour de plusieurs thématiques, interrogations et pratiques que nous avons rencontrées dans notre travail au long de l'année mais aussi les années précédentes.

Nous ressentions le besoin de réfléchir sur la manière dont nous travaillons au quotidien avec les mamans et parfois les papas, de réfléchir si nous étions toujours cohérents dans nos pratiques, si nos réponses étaient toujours adaptées aux situations que l'on rencontrait tel que la violence conjugale, la santé mentale, etc. Cette réflexion fait aussi suite à la formation que nous avons suivie en 2021 autour de la violence conjugale et intrafamiliale.

Tout d'abord, nous remarquons que les relations sont souvent impactées par une absence ou une mauvaise communication entre les parents. Nous avons réfléchi sur la manière dont nous pourrions améliorer cela. Et, suite aux réflexions en supervision, nous avons décidé d'acheter un gsm pour qu'un membre de l'équipe puisse communiquer avec les papas.

En effet, dans beaucoup de cas de figure, les mamans acceptent que les enfants revoient leur papa mais refusent de communiquer avec. Pour ce faire, en attendant qu'une solution juridique soit prise, nous proposons de rentrer en contact avec le papa via ce gsm pour proposer un entretien ou directement une visite avec les enfants.

Nous nous rendons compte que ce système fonctionne assez bien. Cela permet de relancer la prise de contact et cela permet aux papas d'avoir un numéro sur lequel ils savent qu'ils peuvent nous joindre. Parallèlement à cela, nous continuons avec les deux parents de voir comment nous pouvons trouver une solution pour communiquer autour des enfants qui est la plus stable et la plus pérenne possible.

Ensuite, lors des supervisions, nous avons reparlé de la relation père enfant lorsque celle-ci était impactée par les violences intrafamiliales. Comme vu en formation sur les violences conjugales, la conjugalité prend souvent le dessus sur la parentalité. Et, la séparation du couple diversifie les formes de violences et la dangerosité augmente car l'auteur n'a plus de prise sur la situation. Nous restons donc vigilantes avant de proposer un accompagnement avec le papa. Dans les violences conjugales, rien n'est figé. C'est une situation qui est évolutive. Nous devons être attentif tout au long de l'accompagnement au phénomène d'emprise sur la victime.

En 2024, l'assistante sociale qui s'occupe du travail avec les papas suivra une formation avec **l'ASBL PRAXIS** sur l'accompagnement des auteurs des violences conjugales et intrafamiliales. Nous n'y manquerons pas d'y revenir lors de notre prochain rapport d'activités.

L'extension de la capacité de l'hébergement

En 2022, un appel à projet a été lancé par la **Cocom** pour promouvoir l'accueil et le logement durable de personnes sans-abri. Cela a été une réelle opportunité pour notre asbl. Nous avons introduit un dossier pour le projet d'extension de capacité d'accueil de 8 personnes supplémentaires pour arriver à une capacité de 30 lits. Fin 2022, nous avons eu une notification positive pour notre dossier et nous avons concrétisé cette augmentation en 2023. Pour rappel, c'est avant tout le manque de place pour notre public qui nous a motivé : femmes seules ou accompagnées d'enfants qui se trouvent dans l'incapacité temporaire de vivre de façon autonome, suite à la perte de leur logement ou à l'impossibilité d'intégrer leur milieu de vie habituel en raison de problématiques diverses. Cela sans distinctions politiques, culturelles, raciales, philosophiques, religieuses ou d'orientations sexuelles. Cette extension s'est faite dans la continuité d'un travail qualitatif sur mesure déjà réalisé par la Porte Ouverte avec une équipe et une structure qui répond aux normes applicables aux maisons d'accueil en vertu de l'arrêté du Collège réuni du 9 mai 2019 relatif à l'agrément et au mode de subventionnement des centres d'aide d'urgence et d'insertion.

Nous avons d'abord récupéré les anciens bureaux de la **fédération Bico** qui avait déménagé ; deux chambres pour femmes seules avec un espace sanitaire ont été réalisées. Une porte a été faite pour faire un passage entre les bâtiments nr 34 et nr 36.

Ensuite avons intégré le bâtiment du 36 au reste de la structure. Nous avons fait dans cette partie quatre chambres pour des femmes seules et une chambre pour femme avec un enfant. Des travaux importants ont été réalisés pour intégrer ce bâtiment au reste de la maison d'accueil et répondre aux normes exigées. Toutes ces nouvelles chambres sont meublées comme celles du reste de la maison d'accueil. Il y a des sanitaires en suffisance : trois salles de douche et trois toilettes. Nous avons aussi réalisé dans cette partie de la maison une salle de réunion avec un bureau supplémentaire et nous avons créé une nouvelle salle d'animation pour les enfants et les femmes.

Il était primordial pour nous que tout le monde puisse avoir l'espace nécessaire pour une vie en communauté qualitative, c'est pourquoi, l'ancien salon a été aménagé en living avec des tables supplémentaires pour les repas. Un nouveau salon a été aménagé.

Que cela soit au niveau des espaces communautaires existants ou nouvellement aménagés, une attention est portée à offrir un cadre agréable et une atmosphère conviviale.

De samenwerking met de OCMW's

Wanneer vrouwen bij ons aankomen, verkeren ze vaak in een situatie waarin ze geen vast inkomen hebben. Om deze financiële kwetsbaarheid aan te pakken, werken we regelmatig samen met de OCMW's in en rondom Brussel. De laatste tijd ervaren we echter heel wat problemen rond de toegankelijkheid van de OCMW's.

Sinds de COVID-19-pandemie is het veel moeilijker geworden om toegang te hebben tot het OCMW. Fysieke loketten zijn gesloten, de communicatie verloopt nu voornamelijk via telefoon of e-mail. De bewoonsters zijn afhankelijk van ons en kunnen niet langer rechtstreeks beroep doen op een maatschappelijk werker van het OCMW.

De financiële druk op de mensen met een laag inkomen is toegenomen, niet alleen vanwege de impact van COVID-19, maar ook als gevolg van de energiecrisis en de stijgende voedselprijzen. Hoewel er verschillende steunmaatregelen werden genomen zoals energieprijzen, zien we heel veel verschil tussen de Brusselse gemeenten. Sommige worden meer geconfronteerd met armoedeproblematiek en dat verhoogt de druk op bepaalde OCMW's.

Bij het aanvragen van een leefloon of het openen van een nieuw dossier ervaren we aanzienlijke verschillen in wachttijden, afhankelijk van het betreffende OCMW. De vastgestelde maximale wachttijd van 30 dagen wordt regelmatig overschreden, waardoor bewoonsters soms maanden moeten wachten op hun leefloon. Voor vrouwen die op dat moment in ons onthaaltehuis verblijven, is dit ook lastig maar aangezien zij onderdak en maaltijden krijgen van het onthaaltehuis tijdens deze periode valt deze wachttijd minder zwaar.

Waar er wel een inkomen is, stimuleren we het sparen tijdens het verblijf in ons onthaaltehuis om de overgangsperiode na hun verblijf te overbruggen. Helaas is dit niet altijd voldoende. Wanneer zij langer dan 30 dagen moeten wachten op hun leefloon, ontstaan er problemen bij het betalen van huur en rekeningen. In verschillende situaties moesten deze vrouwen terug op ons beroep doen en moesten wij helpen met voorschotten.

In november 2022 is Laura bij ons toegekomen. Tijdens haar verblijf, hebben we een aanvraag gedaan bij het OCMW van haar gemeente. De verwerking van haar aanvraag bleef op zich wachten alsook het leefgeld. In februari 2023, dus na 3 maanden, kon ze verhuizen naar een transitwoning van Home Du Pré. Haar aanvraag was op dat moment nog steeds niet goedgekeurd. De sociaal assistente bij het OCMW was afwezig en het was niet duidelijk waar het probleem lag. We zijn drie keer met haar ter plaatse geweest, zonder resultaat.

Open Deur heeft Laura op dat moment via het **Fonds Barones Monique van Oldeneel tot Oldenzeel** geld geleend om de huur te betalen en de huurwaarborg. Ook andere facturen hebben we betaald om verdere schulden te voorkomen.

Pas na tussenkomst van Open Deur en de secretaris van het OCMW heeft Laura in maart 2023 haar achterstallige leefloon gekregen. Pas op dat moment heeft ze haar verblijfskosten en het geleende geld kunnen terugbetalen. Vier maanden na haar aankomst in Open Deur en één maand na haar vertrek werd haar leefloon uitbetaald!

Laura heeft nooit geweten waarom haar aanvraag zo lang is blijven liggen en waarom haar leefloon geblokkeerd werd. Gelukkig was er Open Deur en maakte ook de transitwoning er geen probleem van. Had Laura een appartement gehuurd van een privé-eigenaar, dan had ze haar woning waarschijnlijk terug verloren.

De kinderopvang in Brussel

In armoede opgroeien heeft een negatieve invloed op de fysieke en emotionele ontwikkeling van kinderen. In de eerste levensjaren lopen kinderen die in kansarmoede opgroeien cruciale ontwikkelingskansen mis. De maanden voor de geboorte én de eerste drie levensjaren zijn belangrijk en bepalend voor hun ontwikkeling. Gedurende die periode groeien de hersenen immers razendsnel. Hier wordt de basis gelegd voor het verdere leven. Een gebrek aan stimulans, blootstelling aan stress, geen goede voeding en een moeilijke toegang tot de gezondheidszorg hebben een negatieve impact op de ontwikkeling van de kinderhersenen. Opgroeien in armoede houdt een grotere blootstelling aan deze risicofactoren in.

De grootste stressfactoren bij gezinnen in armoede zijn huisvesting en kinderopvang. Ze komen dikwijls terecht in woningen van slechte kwaliteit of woningen die te duur zijn waardoor ze schulden maken.

Geen toegang hebben tot kinderopvang zorgt voor isolement en een gebrek aan prikkels bij kansarme kinderen. Uit onderzoek van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin uit 2013 blijkt dat 22,8 % van de kinderen in armoede regelmatig gebruik maken van kinderopvang, versus 68,3 % van de niet-kansarme kinderen.

Hetzelfde onderzoek toont aan dat goede kinderopvang de effecten van kansarmoede kan doen afnemen op de ontwikkeling van de kinderen, de achterstand kan verkleinen en het welbevinden kan verbeteren.

Ervoor zorgen dat kinderen in ons onthaaltehuis kunnen deelnemen aan de kinderopvang is prioritair voor ons, omdat we ervan overtuigd zijn dat we op deze manier preventief werken. Enerzijds ontlast het de moeder die meestal 7 dagen op 7, 24 u op 24u alleen instaat voor haar kind. Voor haar komt er zo tijd vrij om tot rust te komen, een opleiding te volgen of werk te zoeken. Wanneer een kind in de opvang zit, kan de ouder bovendien ook rustig naar haar afspraken gaan. Anderzijds krijgt het kind dat naar de kribbe gaat structuur en ritme, leert het groenten - en fruitpapjes eten en/of op het potje gaan en geraakt het uit zijn isolement door met andere kinderen te spelen.

In de jaren '90 hadden we een vaste samenwerking met de « crèche du Béguinage ». In samenspraak met de mama schreven wij systematisch elk kind onder de 3 jaar in. Uiterlijk twee weken na hun aankomst startte de gewenningsperiode en daarna gingen ze voltijds naar de kinderopvang.

In de loop der jaren werd het steeds moeilijker om kinderen voltijds in een kribbe in te schrijven, omdat er in Brussel steeds meer kinderen geboren werden, er meer werkende moeders waren en het aantal plaatsen in de kinderopvang quasi hetzelfde gebleven is.

Toen de occasionele kinderopvang werd gecreëerd, startten we een samenwerking met « La Ribambelle, les haltes-accueil de la Senne, Charpentier, Fontenas en Creyelman ». Deze vorm van kinderopvang vangt de kinderen gedurende maximum 3 halve dagen per week op.

De halte d' accueil Fontanas was de eerste occasionele kinderopvang die de deuren sloot.

Dit jaar vernamen we tot onze verbazing dat alle occasionele kinderopvang gaat verdwijnen toen we een aanvraag deden bij de Antenne Petite Enfance.

Tijdens een vorming georganiseerd door de **BICO-federatie** waar de **ONE** en **K&G** zich kwamen voorstellen, maakten we van de gelegenheid gebruik om vragen te stellen bij deze evolutie. We kregen als antwoord dat ze momenteel in een overgangsfase zitten, omdat de **GGC** sinds 2019 een reorganisatie doorvoert en er in de toekomst nog enkel over kinderkribbe's zal gesproken worden. De occasionele opvang verdwijnt. Een decreet en uitvoeringsbesluit stipuleren o.a. volgende voorwaarden voor projecten in verband met kinderopvang: ze moeten minimum 14 kinderen opvangen, beschikken over minimum 140 m² en een buitenruimte. Deze vereisten voor de infrastructuur zijn niet gemakkelijk te realiseren in onze Brusselse gemeenten, waar de huur-en grondprijzen zeer hoog zijn en blijven stijgen.

Bovendien vernamen we dat verschillende kribbes failliet zijn gegaan door een gebrek aan middelen. Voor mensen met een OMNIO-statuuut is kinderopvang gratis. In Brussel bestaat 70% van hun publiek uit deze bevolkingsgroep. De financiële middelen zijn met andere woorden ontoereikend. De sector bevindt zich duidelijk in een crisis.

Langs Nederlandstalige kant merken we ook dat de kleine kribbes, die verdeeld zijn in de verschillende wijken, verdwijnen. Folieke, de Nederlandstalige kribbe in onze straat bestaat niet meer sinds begin 2023. Van hun directie vernamen we dat de kinderopvang langs Nederlandstalige kant georganiseerd gaat worden in een groot gebouw in de buurt van het Centraal station.

We betreuren deze evolutie, omdat de drempel voor onze mama's op die manier alleen maar groter wordt. Kinderopvang is voor ons een essentiële schakel om kansarmoede te bestrijden. Als de overheid aan preventie wil doen, zullen de middelen moeten volgen. Kleinschalige projecten per wijk genieten onze voorkeur omdat ze toegankelijker zijn.

La permanence de nuit à travers le temps

Le poste de permanent de nuit a été créé en 2020 et est relativement récent dans l'histoire de la Porte-Ouverte. Cette équipe est composée de quatre membres, dont deux sont là depuis l'ouverture du poste. Le travail des permanents de nuit s'est construit au fur et à mesure des besoins de la maison, des capacités des membres de l'équipe et des concertations avec les collègues du jour. Nous sommes conscients de la particularité de notre travail comparé à celui des permanents de nuit dans d'autres structures. Développer ce travail "sur mesure" a été possible grâce au cadre bienveillant de la Porte-Ouverte. C'est à la faveur de ce climat d'écoute, d'encouragements et d'accompagnements que le travail des permanents de nuit a pu évoluer de cette manière. Concrètement, cela se traduit par une attention aux suggestions de l'équipe et un soutien à l'exécution des idées et des projets. Chaque fois qu'un challenge apparaît, il est évoqué en réunion, des suggestions sont faites et après concertations, elles sont appliquées.

Il est à noter que par un heureux hasard, les permanents de nuit ont toujours été des artistes. Pour des raisons pratiques, ce type d'emploi et cet horaire leur est particulièrement attractif. C'est peut-être ce qui explique aussi l'évolution du poste au sein de la maison d'accueil.

Au début, le rôle des permanents était simplement de s'assurer de la sécurité de la maison durant la nuit, de gérer les entrées et sorties, de s'occuper d'une partie de la logistique et de répondre au téléphone. Au cours des semaines, une routine rassurante s'est installée dans la maison le soir, en complément à celle de la journée. La présence des permanents de nuit offre aux femmes la possibilité d'un nouveau type d'interaction dans la maison. En effet, seuls les travailleurs sociaux ont accès aux informations personnelles des femmes hébergées. Ainsi, ces dernières peuvent totalement se réinventer auprès des permanents de nuit. Les soirées sont l'occasion de s'installer autour d'un thé dans le salon douillet l'hiver ou sur l'agréable terrasse l'été. On discute de la journée, des projets, on rigole beaucoup et petit à petit, on crée des liens. Le vendredi et le samedi soir, les permanents déposent du thé, des biscuits ou des fruits secs au salon et invitent les femmes à les rejoindre. C'est souvent l'occasion pour les plus isolées, les plus timides de se sentir plus à leur aise dans les espaces communs et d'apprendre à connaître les autres femmes hébergées. Tous ces moments réunis permettent de dresser une image éphémère de l'ambiance dans la maison à un moment donné. En plus, d'être agréable, cela est utile pour dissiper les tensions ou les prévenir en amont et dans la bienveillance.

Notre premier objectif a été d'améliorer la communication, les horaires ne permettant pas beaucoup de temps d'interactions entre les collègues du jour et de la nuit. Nous avons développé des outils dans ce sens en concertation avec l'équipe.

1.1 Le cahier de communication avec les collègues de jour

Le cahier de communication avec les collègues de jour est un carnet bleu qui se trouve dans le bureau principal. Il sert surtout à faire passer les messages importants concernant l'organisation de la maison. Nous y notons des informations factuelles de manière formelle et

le plus souvent brève. Il peut s'agir des nouvelles arrivées, des dernières sorties ou encore de raconter un événement de la soirée.

1.2 Le cahier des permanents de nuit

Ce carnet se trouve dans la chambre des permanents de nuit et n'est utilisé que par ces derniers. L'objectif était double, créer un outil de communication entre les collègues de nuit mais aussi d'encourager l'esprit de communauté à travers les récits parfois colorés des nuits à la Porte-Ouverte. A côté, des informations pratiques, nous transmettons des récits d'événements qui peuvent sembler anodins, des informations intangibles sur l'ambiance dans la maison, sur les particularités d'une telle, la sensibilité d'une autre. Tous ces détails mis bout-à-bout constituent une mosaïque d'informations qui représentent la maison à un moment donné. Ce n'est pas un cahier scientifique ou un rapport professionnel. Le cahier des permanents de nuit existe comme une œuvre artistique.

1.3 Le guide des permanents de nuit

Au cours de la première année, nous avons réalisé qu'il serait utile de centraliser les informations pratiques concernant la Porte-Ouverte et en particulier celles portant sur le travail des permanents de nuit. La rédaction du guide a été l'occasion d'un état des lieux et d'un rappel sur beaucoup d'aspects de l'organisation. Le but était aussi de gagner en temps et en efficacité lors de l'entrée en fonction d'une nouvelle employée. Le guide a été utilisé plusieurs fois depuis sa rédaction et est actualisé au fur et à mesure.

1.4 L'aménagement de la chambre

Dans un registre plus prosaïque, la chambre de la permanence de nuit a été réaménagée. C'est un espace qui est utilisé par les collègues du jour et ceux de la nuit. Les collègues du jour l'utilisent principalement pour déposer leurs manteaux et sacs au début de la journée. Les collègues de nuit, en plus d'y dormir, ont besoin d'espace pour déposer leurs trousseaux de toilettes, pyjamas et autres effets personnels. Chaque employé de nuit possède un panier de rangement à son nom et les quatre paniers restants contiennent du matériel supplémentaire comme les produits pharmaceutiques et les trousseaux de secours. L'espace est désormais plus agréable pour l'ensemble de l'équipe.

En plus de ces changements logistiques, les permanents de nuit ont proposé des sorties culturelles aux femmes au courant de l'année. En Septembre 2023, nous avons organisé une sortie au festival du quartier Maritime de Bruxelles "Embarquement immédiat" avec une partie des femmes de la porte-ouverte. L'événement qui mêle Arts du Cirque et mobilité coïncidait avec "la journée sans voiture" à Bruxelles. Et en fin d'année, nous avons emmené un groupe d'enfants et de mamans au cinéma afin de voir le film d'animation "Siroco et le royaume des courants-d'air".

Ainsi en quatre années, la permanence de nuit est passée d'un simple poste de présence à une activité diverse qui allie observation, veille, sociabilité, culture et bienveillance.

En résumé, la fonction de permanent de nuit au sein de la Porte-Ouverte ne ressemble pas aux fonctions des autres centres d'accueil, et c'est ce qui en fait sa force. Dans une société en constante mutation où les défis sociaux changent en nature et en forme mais continuent d'augmenter, il est important d'oser être inventif. Les solutions à ces défis seront développées par les travailleuses et les travailleurs sociaux sur le terrain, au jour le jour. Des solutions concertées, courageuses et surtout joyeuses.

Bezoeken, supervisies, vergaderingen en vormingen

Vorming van het personeel

Titel	Organisator	Aantal deelnemers
Esprit sain dans un corps sain	AMA	2
La violence conjugale et intrafamiliale	AMA	1
Interactie academie: inleiding in de systemiek	Interactie Academie	1
La recherche emploi	Hobo	1
Formation santé mentale et travail de terrain - module 1	Plateforme bruxelloise pour la santé mentale	1
Formation santé mentale et travail de terrain - module 3	Plateforme bruxelloise pour la santé mentale	1
Formation santé mentale et travail de terrain - module 4	Plateforme bruxelloise pour la santé mentale	1
Formation santé mentale et travail de terrain - module 5	Plateforme bruxelloise pour la santé mentale	1
Formation en santé mentale et travail de terrain : psychopathologie	Plateforme bruxelloise pour la santé mentale	2
Formation en santé mentale et travail de terrain : offre de soins en santé mentale et partenaire	Plateforme bruxelloise pour la santé mentale	2
Santé mentale et préjugés	Plateforme bruxelloise pour la santé mentale	1
Assuétudes	Plateforme bruxelloise pour la santé mentale	1
Presentatie werking Yemaya	Yemaya	3
Presentatie werking COVER	COVER	1
Save the date violences conjugales: rencontre multisectorielle autour des violences intrafamiliales pour une meilleure prise en charge	OCMW 1000 Brussel	1

Séminaire sur la fonction de Direction (3 dagen)	Centre de Formation et de Supervision en Institution	1
Formation sur les punaises de lit (gedurende 2 teamvergaderingen)	COVER	18
EHBO-Cursus	Mensura	1
Module de sensibilisation aux violences conjugales et intrafamiliales	AMA	1
Prendre soin de soi pour mieux prendre soin des autres	FeBi	1
Formation violences conjugales direction : prendre en considération la violence conjugale et intrafamiliale en tant que service (2 dagen)	AMA	1
Bijscholing Hulpverlener (EHBO)	Mensura	1
Module approfondi : violences conjugales et familiales	Centre de Prévention de Violences Conjugales et Familiales	1
Table d'échanges : Du Psy dans le social ? Pour qui ? Pourquoi ? Comment ?	SMES	1

Naar aanleiding van de voorstelling van **COVER** (Coordination et Veille sanitaire et Réduction des Risques), hebben wij hen gevraagd hoe wij bedwantsen kunnen bestrijden en voorkomen. Ze kwamen op 2 teamvergaderingen uitleg geven.

Naast bovenstaande opleidingen, hebben we ook 11 supervisies gehad onder leiding van pedopsychiater Philippe Kinoo.

Voorstelling van de interne en externe bezoeken van 'Open Deur'

Samenvatting van de interne bezoeken	Aantal bezoekers
Bezoeken van studenten	14
Bezoeken van organisaties uit de sector	14
Bezoekers in het kader van de week van de thuislozenzorg in Brussel	13

Samenvatting van de externe bezoeken	Aantal bezoekers
Externe bezoeken	15
Bezoeken in het kader van de week van de thuislozenzorg in Brussel	13

Voor Open Deur is het belangrijk om contact te houden en uitwisselingen te hebben met andere instellingen in de thuislozensector en aanverwante sectoren. Daarom bezoeken wij op regelmatige basis andere organisaties, ontvangen wij studenten, maatschappelijk werkers en collega's uit de sector of aanverwante sectoren.

In dat kader hebben wij bezoek gekregen van andere diensten die aan ons team en/of de bewoners van open deur hun werking zijn komen uitleggen. Zij kregen ook de kans om het onthaaltehuis te bezoeken.

Vergaderingen en supervisies

De personeelsleden van Open Deur hebben in 2023 deelgenomen aan verschillende vergaderingen, praktijkuitwisselingen, werkgroepen en netwerkvergaderingen. Hierboven vind je een beknopt overzicht.

Een collega heeft deelgenomen aan de vergaderingen van **Bitume**. In dit netwerk worden de mensen geregistreerd (mannen en vrouwen) die reeds een lang parcours in één of meerdere organisaties achter de rug hebben. De bedoeling van het netwerk is om een begeleidingstraject voor te stellen in nauwe samenwerking met de verschillende psycho/medische/sociale organisaties, waarbij het belang van de persoon in kwestie steeds centraal staat.

Wij maken eveneens deel uit van het 'Regio-overleg thuislozenzorg Brussel' en namen deel aan drie bijeenkomsten. Op deze bijeenkomsten komen de Nederlandstalige organisaties uit Brussel samen om aan praktijkuitwisselingen te doen en om nieuws te brengen uit de Brusselse thuislozensector.

Enkele collega's hebben deelgenomen aan een praktijkuitwisseling rond de kindwerking in de dak- en thuislozenzorg en een intervisie rond het werken met kinderen in samenwerking met ONE en Opgroeien. Zowel de praktijkuitwisseling als de intervisie werden door de **BICO-federatie** georganiseerd.

Iram Chaudhary, coördinatrice van Open Deur is lid van de Raden van Bestuur en de Algemene Vergaderingen van de **Bico-federatie, Aprèstoe, SVK Iris, vzw Beschut, Les Gazelles de Bruxelles** en de vzw **Hobo**.

In het kader van de Bico-federatie werden verschillende vergaderingen en werkgroepen georganiseerd: financiële participatie van de opgevangen personen, uitwisselingen met het OCMW van 1000 Brussel, het kwaliteitsbeleid, de wetgeving met betrekking tot SVK's, de cirkulaire betreffende referentie-adressen, conventies in het kader van het artikel 36, de mutualisatie van diensten, het Memorandum van de Bico-federatie.

Wij hebben dit jaar deelgenomen aan twee ontmoetingen met de **GGC**: één met betrekking tot de berekeningswijze van de subsidies binnen de dak- en thuislozensector en de andere rond de erkenning van de onthaalhuizen.

Dit jaar heeft Bruss'help een Masterplan uitgewerkt met voorstellen om een einde te maken aan de dak- en thuisloosheid. Wij waren aanwezig op twee van deze vergaderingen. Er waren eveneens twee plenaire vergaderingen met de leden van de **Bico-federatie** en **AMA** waar alle diensten hun opmerkingen konden geven over dit Masterplan.

Het medewerkersteam – de raad van bestuur

Medewerkers

Iram Chaudhary	Sociaal-assistente, coördinatrice sinds 01/09/2012, in dienst sinds 01/12/1999.
Fabienne Verduyn	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van de kinderen, in dienst sinds 01/01/1993.
Ann Vanden Branden	Sociologe, administratief verantwoordelijke, in dienst sinds 15/03/1995.
Bruno Milone	Opvoeder, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 05/10/2009.
Eléonore Moureau	Sociaal-assistente, master in de sociologie, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 15/04/2015, werking met de vaders.
Khadija Maida	Opvoedster, psychosociale begeleiding van de kinderen, in dienst sinds 01/01/2017, onbetaald verlof vanaf 19/10/2023
Monica Saey	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 13/07/2018, nabegeleiding.
Géraldine Musyck	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 05/10/2018.
Celine Van Mulders	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 01/09/2019, nabegeleiding.
Ornela Omoy	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 7/03/2022.
Imane Afia	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 1/08/2022. Sinds 20/1/2023 verwijderd van het werk wegens zwangerschap.
Sangeeth De Ridder	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 1/12/2022.
Pauline Titeux	Psychologe, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 15/2/2023
Sarah Bonnot-Zuber	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 1/5/2023
Yasemin Sever	Graduaatsopleiding maatschappelijk werk. Psychosociale begeleiding van de kinderen vanaf 16/10/2023.

Nadia Mharzi	Nachtpermanentiemedewerkster, in dienst sinds 15/04/2020.
Emanuel Lorrain	Nachtpermanentiemedewerker, in dienst sinds 1/07/2020.
Arzy Saglam	Nachtpermanentiemedewerker, in dienst sinds 19/04/2022.
Stan Nachtergaele	Nachtpermanentiemedewerker, in dienst van 1/12/2022 tot 31/12/2023.
Abdelkader Abbassi	Arbeider (ACS), in dienst sinds 19/03/2012
Nafiatou Ibrahim	Logistiek medewerkster, in dienst sinds 01/04/2020 tot 8/11/2023 op de mutualiteit vanaf 20/1/2023
Hassna Salhi	Logistiek medewerkster sinds 2/3/2023

Freelance medewerkers

Phillippe Kinoo	kinderpsychiater, systeembenadering, supervisor van het team (éénmaal per maand) sinds oktober 1990
DANA	2 vrijwilligers komen elke twee weken voor een massage en relaxatie van de bewoners sinds september 1991

Raad van bestuur en de Algemene Vergadering

Ria Willem	Voorzitster
Jean-Elie Lanotte	Penningmeester
Martine Peeters	Secretaris
Gert Van Ransbeeck	Lid
Chris Deslagmulder	Lid
Greet Meyhi	Lid
Stefan Van Moll	Lid
Karen Swyngedauw	Lid
Peggy Piret	Lid

Financiën en subsidies

Het onthaaltehuis Open Deur wordt erkend en gesubsidieerd door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

In 2019 werden de nieuwe uitvoeringsbesluiten gepubliceerd verbonden aan de ordonnantie van 2018 betreffende de reorganisatie van de daklozensector en de subsidiëring van de bicommunautaire instellingen in het Brussels Gewest.

Het uitvoeringsbesluit voorziet in het personeelskader en de subsidiëringwijze van de erkende centra. Er wordt een jaarlijkse voorlopige forfaitaire enveloppe toegekend door de optelling van:

- De theoretische kostprijs van het aantal functies dat wordt gesubsidieerd in overeenstemming met de geldende loonschalen en de personeelsnormen (in de bijlagen)
- Een gemiddelde anciënniteit
- Een vermenigvuldigingscoëfficiënt die de sociale lasten en andere premies of sociale voordelen omvat
- Het maximale bedrag van
 - de werkingskosten (een jaarlijks bedrag afhankelijk van het aantal bedden vermeerderd met een bedrag toegekend voor de directie/coördinatie)
 - uitrustingskosten
 - opleidingskosten (=1% van de gesubsidieerde loonmassa)
 - beheerskosten (=4% van de gesubsidieerde loonmassa voor de arbeidsongevallenverzekering, arbeidsgeneeskunde, het sociaal secretariaat, het woon-werkverkeer en aanwervingskosten)
- Een variabel deel dat mogelijk andere personeelskosten, uitrustingskosten en werkingskosten dekt die noodzakelijk zijn voor de werking van het centrum.

Het bedrag van deze forfaitaire enveloppe is het maximale bedrag van subsidie die een instelling kan ontvangen.

We hebben ook personeelsleden die gesubsidieerd worden door het Sociaal Maribel Fonds. Onze instelling wordt door hen erkend als een bicommunautaire opvoedings- en huisvestingsinrichting. De bedoeling van het Fonds is de werkdruk te verlagen door bijkomende aanwervingen mogelijk te maken binnen de private non-profitsector. Deze subsidie beantwoordt aan een nood en geeft ons de kans om de kwaliteit van ons werk te verbeteren.

De werkgevers krijgen een toelage van het Fonds voor de loonkosten van nieuw aangeworven, bijkomend personeel.

We hebben eveneens een personeelslid met een Gesco-statuut waarvoor we een premie ontvangen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Dit jaar hebben we een bijkomende subsidie toegekend gekregen van 60.000 euro in het kader van de verhoging van onze opvangcapaciteit.

Lijst van organisaties

-{(L')Accueil asbl	Maison d'accueil pour femmes avec ou sans enfants à Verviers.
-Action Sport	Biedt een waaier van sportactiviteiten en stages aan voor kinderen tijdens het schooljaar en de vakanties.
-Actiris	De Brusselse gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling.
-AIS	Agence immobilière sociale
-Albatros	Onthaaltehuis voor thuislozen, deelwerking van CAWBrussel.
-AMA	Federatie van onthaaltehuizen en diensten in de thuislozenzorg die erkend zijn door de Franse Gemeenschapscommissie, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie of het Waalse Gewest.
-Anneessens25	Sportclub die zaalvoetbal in de buurt organiseert.
-Apertura	Les Initiatives d'Habitations Protégées Apertura accueillent des personnes adultes présentant des fragilités psychiatriques stabilisées. Ils offrent un hébergement et un accompagnement et sont situés à Wavre.
-Aprèstoe	Ambulante dienst voor psychosociale begeleiding van mensen die in Open Deur of Talita verbleven, en die nog begeleiding nodig hebben.
-Baboos	Ontmoetingsplaats en speelruimte voor kinderen van 0 tot 4 jaar en hun ouders.
-Beschut vzw	vzw die het patrimonium beheert van de vroegere vzw's De Schutting en Albatros, alvorens ze deel uitmaakten van CAW Brussel.
-BICO Federatie	Vertegenwoordigt de bicommunautaire organisaties in de thuislozensector in Brussel, die allen gesubsidieerd zijn door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.
-Bitume	Réseau Bruxellois d'Intervention de Terrain pour Usagers Marginalisés ou Exclus
-Brusselse Bond voor het Recht op Wonen	Tweetalige groepering samengesteld uit een 60tal verenigingen die elk op hun terrein werk maken van de realisatie van het recht op wonen en ijveren voor goede en betaalbare woningen.
-Brussel Platform Geestelijke Gezondheid	Gemeenschappelijk initiatief van de Brusselse unicommunautaire Franstalige, unicommunautaire Nederlandstalige en bicommunautaire psychiatrische instellingen en diensten, met als doel het overleg tussen de verschillende psychiatrische instellingen in Brussel te bevorderen en te organiseren.
-Bruss'help	Bruss'help coördineert de noodopvang- en inschakelingsvoorzieningen voor dak- en thuislozen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De organisatie is gemandateerd door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en verleent diensten aan de bevolking en aan de gezondheids- en sociale actoren die met dak- en thuislozen werken.
-Bru-Stars	Het Brussels Netwerk Geestelijke Gezondheidszorg voor kinderen en jongeren.
-CAW Brussel, Halle	In Vlaanderen en Brussel zijn er 11 Centra voor Algemeen Welzijnswerk. Deze centra bieden verschillende sociale diensten aan, onder een gemeenschappelijk beheer.
-CEMôme	Organiseert voor de gemeente Sint-Gillis buitenschoolse opvang en vakantieactiviteiten voor kinderen van de kleuter- en lagere school.
-Centre de Prévention des Violences Conjugales et Familiales	

	Propose un accompagnement spécialisé à toute personne concernée par les violences conjugales et/ou intrafamiliales: espace de parole, écoute, aide sociale, hébergement pour femmes avec ou sans enfants. Le Centre s'adresse aussi à d'autres institutions concernées par la problématique des violences conjugales et intrafamiliales, comme expert en cette matière.
-Centre Monfort	Maison d'accueil à Jette, destinée à héberger, pour une période de maximum 2 ans, 33 femmes de 18 à 50 ans, afin qu'elles puissent surmonter les situations de précarité et d'exclusion qu'elles vivent.
-Centrum voor dringend onthaal Ariane	Crisisopvang voor personen in acute psychosociale moeilijkheden die onmiddellijk nood hebben aan opvang.
-Centrum voor ervaringsgericht onderwijs	Dienst verbonden aan de KUL, die onderzoek doet, vormingen en werkmateriaal ontwikkelt op vlak van onderwijs, onthaal, preventie van emotionele problemen, zich goed voelen...
-CFS	Centre de Formation Sportive, propose entre autres des stages sportifs et culturelle pour les enfants et jeunes.
-CFSI	Staat voor Centre de Formation et de la Supervision en Institution van het Centre de Chapel aux Champs
-Chèvrefeuille	Maison d'accueil à Ixelles qui accueille des mères ou futures mères âgées de 15 ans minimum et accompagnées d'enfants de moins de 7 ans. Cette dernière limite peut toutefois être dépassée pour ne pas séparer une fratrie.
-(SRG) Clair Matin	Créée par l'asbl Œuvres sociales de l'Armée du Salut, Clair Matin est un service résidentiel général qui peut accueillir jusqu'à 42 enfants âgés de 3 à 18 ans.
-CLB	Centrum voor Leerlingenbegeleiding.
-Cocom	Commission Communautaire Commune , of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.
-Convivence-Samenleven	Organisatie die ernaar streeft inwoners in de wijk te houden door hun woningen te verbeteren. Begeleiding en cursussen voor huurders en eigenaars over sociale en technische aspecten. Advies over renovatie, wijkcontracten en collectieve projecten van bewoners.
-C.O.S.	Centrum voor ontwikkelingsstoornissen, onderzoekt gedrags-en ontwikkelingsproblemen bij baby's, peuters en kleuters en geeft advies aan ouders. Dienst van UZA (Universitair Ziekenhuis Antwerpen)
-Cover	Cover heeft als doel gezondheidsrisico's bij het daklozenpubliek in het Brussels gewest te voorkomen. Preventie van epidemische risico's en risicobeperking via gezondheidstoezicht in de ruimten waar daklozen verblijven.
-Cultures et santé	Vereniging die actief is in Brussel en Wallonië, en die onder andere permanente vorming aanbiedt rond gezondheid en sociale cohesie. Hun doelpubliek zijn personen uit kansarme milieus.
-Dana	Biedt massage aan als relaxatie, aan mensen in moeilijke situaties (voornamelijk vrouwen en kinderen in onthaaltehuizen).

-(Centre) Don Bosco Téléservice

Association qui accueille des enfants et des jeunes dans le quartier de la Senne à Bruxelles. Les activités principales sont le soutien scolaire, l'école de devoirs pour enfants du primaire et du secondaire, les animations extrascolaires, les mercredis et pendant les vacances

-Entre Autres

Dienst voor begeleid wonen voor mensen met psychiatrische problemen.

-Escale-Onderweg

Onthaaltehuis onderweg vzw is een onthaaltehuis voor vrouwen en families in St Gillis.

-Espace Social Téléservice asbl

Offre différents services comme un service sociale globale, un service juridique, un service de médiation de dettes, un service pour jeunes, un magasin de vêtements seconde main, un service petit boulots, la Consigne Article 23 (lieu et accompagnement des personnes sans-abri)

-Fonds Barones Monique van Oldeneel tot Oldenzeel

Fonds van de Koning Boudewijnstichting. Structurele en financiële steun voor organisaties die zich inzetten voor de verbetering van de woon-en levensomstandigheden van kwetsbare personen in België.

-(Le) Fonds du Logement- Het Woningfonds

Met steun van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil het Woningfonds de toegang tot huisvesting vergemakkelijken voor mensen met gemiddelde en bescheiden inkomens. Daartoe biedt ze onder andere hulp bij hypotheek krediet en bij het samenstellen van een huurwaarborg.

-(Les) Fonds Maribel social- Sociale Maribel

Het doel van de Sociale Maribel is bijkomende arbeidsplaatsen realiseren in de social-profitsector om tegemoet te komen aan de noden van de sector, de arbeidsdruk te verlichten, de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren, en de wachtlijsten te verkorten.

-F.R.A.J.E.

Studie –en vormingscentrum voor professionelen die met kinderen werken (0-12j)

- (Les) Gazelles de Bruxelles

Sociaal-sportieve organisatie die via sport mensen in kansarmoede versterkt. Met wekelijkse sportactiviteiten verbeteren ze de eigenwaarde, het lichaamsbeeld en het zelfvertrouwen van de deelnemers.

-Grondregie van Brussel

Werd opgericht in 2003 en staat in voor het beheer en de ontwikkeling van het privépatrimonium van de Stad Brussel. Haar actie is vooral gericht op de middenklasse woningen. Doordat haar huurprijzen geen speculatief karakter vertonen, beoogt ze bij te dragen aan het reguleren van de privémarkt.

-(SGR) (Le) Harmattan

Service d'accompagnement socio-éducatif: aide éducative dans le milieu de vie du jeune, aide éducative pour jeunes vivants en logement autonome.

-Hobo

Dagcentrum voor thuislozen. Biedt een zinvolle dagbesteding, trajectbegeleiding en doorverwijzing aan.

-IBO Buiteling

Buitenschoolse opvang voor kinderen van het Nederlandstalig kleuter- en basisonderwijs die in de Brusselse vijfhoek wonen.

-(L')lloot (le 160)	Crisisopvang en/of –huisvesting 24/24 per dag voor vrouwen, koppels, met of zonder kinderen.
-Interactie Academie	Organisatie in Antwerpen/Utrecht die gespecialiseerd is in systeemtheorie, communicatie en verhoudingen tussen mensen, en die opleidingen aanbiedt.
-IRAHM	Onderwijs en paramedische begeleiding voor jongeren met een motorische handicap.
-IRIS	Sociaal verhuurkantoor
-Kid activity	Ecole de Football en sall et stages divers pour enfants à Koekelberg
-Latitude Jeunes	Dienst van het ziekenfonds Solidaris die activiteiten organiseert voor kinderen en jongeren tussen 3 en 25 jaar, en voor jeugdwerkers.
-Lazare	Organisatie (overgewaaid uit Frankrijk) die projecten ontwikkelt waar voormalige thuislozen en vrijwilligers een woning delen.
-(La) Lice asbl	Service ambulatoire qui offre une prise en charge thérapeutique des enfants de 0-3 ans et leur famille
-Lire et écrire	Organisation qui lutte pour le droit à l'alphabétisation pour tous. Elle agit pour que tout adulte qui le souhaite puisse trouver près de chez soi une alphabétisation de qualité. Lire et Écrire est reconnue comme mouvement d'Éducation permanente depuis 2007
-LOGO Brussel	Logo staat voor LOkaal GezondheidsOverleg, een netwerk van organisaties die samen aan de Vlaamse gezondheids-doelstellingen willen werken. Brussel heeft er één, dat deel uitmaakt van de VGC. Er zijn 6 thema's: gezonde voeding en beweging, tabak, alcohol en drugs, kankeropsporing, valongevallen bij ouderen, vaccinaties en geestelijke gezondheidsbevordering (preventie van depressie en zelfdoding).
-Maison des enfants Françoise Dolto	Biedt educatieve en ontspannende buitenschoolse activiteiten aan voor kinderen van 6 tot 12 jaar.
-(Het) Meervoud	Organisatie in St Agatha Berchem die activiteiten organiseert voor vrouwen en voor kinderen.
-Mes-tissages	Organisatie in Sint-Agatha-Berchem die educatieve- en vrijetijdsactiviteiten organiseert voor vrouwen en kinderen.
-Minimômes	Un projet du CEMôme asbl qui s'adresse aux enfants de 2,5 à 3 ans qui n'ont pas encore été aux plaines de jeux et probablement pas encore à l'école.
-New Samusocial	Biedt dringende opvang aan daklozen die nergens anders kunnen worden opgevangen. Mobiele hulpteams doorkruisen het Gewest 's avonds en 's nachts.
-(Le) Nouveau 150- (de) Nieuwe 150	Sociaal verhuurkantoor dat ook begeleiding en schuldbemiddeling aanbiedt.
-ONE	Office de la Naissance et de l'enfance. Vergelijkbaar met Kind en Gezin.
-Pag-asa	Gespecialiseerd centrum voor de opvang en begeleiding van slachtoffers van mensenhandel.
-PMS	Centre Psycho-médico-social. Parallel aan CLB voor Nederlandstalige leerlingen.
-Poliade	Residentiële opvang van korte duur voor mensen met een verslavingsprobleem.

-Portali	Onthaaltehuis voor vrouwen met kinderen in Ukkel. Een tijdelijk project beheerd door Talita en Open Deur.
-Praxis	Asbl qui aide les auteur(e)s de violences conjugales et intrafamiliales et réalise un travail de responsabilisation en groupe. Ils organisent aussi des formations à l'égard des professionnels.
-PsyBru	Website die mensen helpt psychologische hulp te vinden in het Brussels Gewest. Het aanbod is voor kinderen, adolescenten en volwassenen. Eerste lijns en gespecialiseerde hulp.
-Puerto	Deelwerking van CAW Brussel. Dienst begeleid wonen voor thuislozen.
- (La) Ramée	Une clinique qui accueille des personnes hospitalisées en psychiatrie générale pour des séjours à court ou moyen terme. Il y a entre-autre une section pour mères avec une pathologie périnatale.
-RBDH	Rassemblement Bruxellois pour le Droit à l'Habitat. Zie Brusselse Bond voor het Recht op Wonen.
-(Maison) Rue Verte	Onthaaltehuis voor vrouwen met of zonder kinderen
-SAJ	Service de l'aide la Jeunesse: Openbare dienst die hulp verleent aan kinderen en jongeren in probleemsituaties. Het Franstalige 'Comité voor Bijzondere Jeugdzorg'.
-(De) Schutting	Deelwerking van CAW Brussel. Dienst voor integrale woonbegeleiding op maat van thuislozen.
-Smes-B vzw	Steunt hulpverleners die geconfronteerd worden met de sociale problemen en de mentale gezondheid van hun publiek; organiseert interviews tussen professionals uit de geestelijke gezondheidszorg en de sociale sector; organiseert rondetafelgesprekken over thema's van toepassing op de twee sectoren.
-Sociale Maribel	Het doel van de Sociale Maribel is bijkomende arbeidsplaatsen realiseren in de social-profitsector om tegemoet te komen aan de noden van de sector, de arbeidsdruk te verlichten, de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren, en de wachtlijsten te verkorten.
-SOS-Enfants	Dienst voor preventie en behandeling van kindermishandeling
-SPJ	Dienst die de beslissingen van de jeugdrechter uitvoert.
-Stadskriebels	Sportfeest rond het kanaal in Brussel. Georganiseerd door n-Brussel (omvat verschillende Nederlandstalige organisaties zoals scholen, gemeenschapscentra, clubs,...), de Vlaamse Gemeenschapscommissie.
-Talita vzw	Onthaaltehuis voor vrouwen met of zonder kinderen.
-Thuislozenzorg Vlaanderen	Organisatie die tussen 1990 en 1995 de onthaaltehuizen in Vlaanderen vertegenwoordigde.
-Tonuso	Tonuso helpt kinderen en jongeren door contextbegeleiding, dagbegeleiding, verblijfsopvang, kleinschalige wooneenheden, contextbegeleiding in functie van autonoom wonen en crisisopvang.
-Transit vzw	Opvangcentrum voor druggebruikers.
-VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie

-Vrienden van het Huizeke	Dienst in de Marollen met verschillende werkingen : buurthuis, Vereniging waar armen het woord nemen, schoolpoortwerking en ambulante woonbegeleiding van thuislozen.
-Woningfonds	Met steun van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil het Woningfonds de toegang tot huisvesting vergemakkelijken voor mensen met gemiddelde en bescheiden inkomens. Daartoe biedt ze onder andere hulp bij hypothecair krediet en bij het samenstellen van een huurwaarborg.
-Yemaya	Onthaaltehuis voor vrouwen met of zonder kinderen, die slachtoffer zijn van intra-familiaal geweld. Het huis heeft een geheim adres.
-Zita inloopteam	Integraal laagdrempelig opvoedingsondersteuningspunt voor aanstaande ouders en ouders met kinderen tussen 0 en 6 jaar die in moeilijke sociale omstandigheden leven.